AZ ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (második tanács)

2007. május 22.*

A T-500/04. sz. ügyben,

az **Európai Közösségek Bizottsága** (képviselik: G. Braun W. Wils és N. Knittlmayer meghatalmazotti minőségben)

felperesnek

az **IIC Informations-Industrie Consulting GmbH** (székhelye: Königswinter [Németország], képviselik: E. Rott és J. Wolff ügyvédek)

alperes ellen

az EK 238. cikk alapján benyújtott keresete tárgyában, amely arra irányul, hogy az alperest kötelezzék két, kulturális program keretében kötött finanszírozási szerződés teljesítése során a Közösség által fizetett előleg egy részének visszatérítésére,

* Az eljárás nyelve: német.

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁGA (második tanács),

tagjai: J. Pirrung elnök, N. J. Forwood és S. Papasavvas bírák,

hivatalvezető: K. Andová tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2006. november 7-i tárgyalásra,

meghozta a következő

Ítéletet

A jogvita jogi és ténybeli háttere

Az alkalmazandó közösségi jog

1 A transzeurópai hálózatok területén a közösségi pénzügyi támogatás a transzeurópai hálózatok területén történő nyújtásának általános szabályairól [helyesen: a közösségi pénzügyi támogatás transzeurópai hálózatok területén történő nyújtásának általános szabályairól] szóló, 1995. szeptember 18-i 2236/95/EK tanácsi rendelet (HL L 228., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 13. fejezet, 15. kötet, 263. o.) alapján nyújtanak közösségi pénzügyi támogatást.

2 E rendelet 1., 2. és 5. cikke értelmében a közös érdekű, különösen a távközlés transzeurópai infrastruktúra-hálózatainak területére vonatkozó projektek közösségi támogatásban részesülhetnek, amely nem haladhatja meg a projekt elindításához szükségesnek tekintett minimális összeget.

3 A 2236/95 rendelet 11. cikke előírja, hogy a közösségi támogatás kizárólag a projekttel kapcsolatos, a kedvezményezettnél vagy a projekt végrehajtásáért felelős harmadik félnél jelentkező költségeket fedezheti. Általános szabályként a kifizetéseket előleg, köztes kifizetés és végső kifizetés formájában teljesítik.

4 A 2236/95 rendelet 13. cikke meghatározza a közösségi támogatás csökkentésének, felfüggesztésének vagy megszüntetésének a feltételeit. A Bizottság tehát csökkentheti, felfüggesztheti vagy megszüntetheti a szóban forgó műveletre vonatkozó támogatást, amennyiben a vizsgálat szabálytalanságot tár fel, vagy kimutatja, hogy nem teljesítették a támogatás nyújtására megállapított feltételeket. A közösségi támogatások indokolatlan halmozása az illetéktelenül kifizetett összegek visszatérítéséhez vezet. A megfelelő jogosultság hiánya miatt visszatérítendő valamennyi összeget a Bizottság részére kell visszafizetni.

A jogvita alapját képező tényállás

5 Az 1996. április 4-i határozatában a Tanács a művészetnek és a kultúrának az információs társadalom Európai Unió általi előmozdításába való fokozottabb bevonására szólított fel. A Bizottság ezt követően útjára indította az európai kulturális örökséghez való multimédiás hozzáférésre vonatkozó kezdeményezést, amely „az európai kulturális örökségről szóló egyetértési megállapodás" néven vált

ismertté. A Bizottság e kezdeményezés keretében többek között két határokon átnyúló – úgymint a „DCC – Digital Content for Culture (Digitális kulturális tartalom)" (a továbbiakban: DCC) és a „Donna – Art, Design and Fashion Online (Művészet, formatervezés és divat online)" (a továbbiakban: Donna) elnevezésű – projektet finanszírozott, amelyek célja, hogy digitális eszközök segítségével az európai kulturális térségben létrehozott közös platform kialakítása révén hálózatba tömörítsék a Közösség különböző országaiban letelepedett személyeket.

6 A DCC-projekt a kiválasztott kulturális tartalmak digitalizálására, valamint Interneten történő bemutatásukra, közlésükre és értékesítésükre irányult. Az európai kulturális örökség előtérbe helyezése érdekében új kultúrgazdasági termékeket és szolgáltatásokat kívánt tehát létrehozni. Ezáltal – különösen a művészek és a tervezők számára – új munkahelyeket, az újító kis- és középvállalkozások számára pedig új lehetőségeket teremtett volna.

7 A Donna-projekt a művészeti, formatarvezési és divatágazat kreatív alkotónői (művészei és a tervezői) számára kívánta azt a lehetőséget biztosítani, hogy információs és kommunikációs szoftverek segítségével digitális formában mutathassák be munkáikat, és ezáltal interaktív kommunikációt teremtsenek a közönséggel. E kísérleti projekt összességében virtuális fórumként öltött testet, amely a különböző területek (ipari remékek, divat, televízió, építészet stb.) művészei és tervezői számára lehetővé tette, hogy találkozzanak, megosszák egymással ötleteiket, valamint kapcsolatba lépjenek szállítóikkal, megrendelőikkel, partnereikkel és a médiával.

8 A Bizottság által képviselt Európai Közösség finanszírozási szerződést kötött e két projekt tekintetében egyrészt a stratégiai tervezéssel, marketinggel, illetve információs iparági tanácsadással foglalkozó ágazatok területén működő, német jog alá tartozó IIC Informations Industrie Consulting korlátolt felelősségű társasággal, másrészt pedig a német jog alá tartozó CSC Ploenzke (a továbbiakban: Ploenzke)

részvénytársasággal. A DCC-projektre vonatkozó szerződést (a 45 528. sz. szerződés) 1996. december 18-án, a Donna-projektre vonatkozó szerződést (a 20 730. sz. szerződés) pedig 1996. december 30-án írták alá.

9 Ezen, a lényeges rendelkezéseket tekintve igen hasonló szerződésekben a Bizottság arra vállal kötelezettséget, hogy az érintett projekek támogatható költségeinek 50 százalékát fedező közösségi pénzügyi támogatás nyújt.

10 Az egyes szerződések 4. cikke értelmében a projektek tervezett költségeit a DCC-projekt tekintetében 3 360 000 ECU-re, a Donna-projekt vonatkozásában pedig 980 000 ECU-re becsülték. A szerződések 2. cikke szerint a DCC-projekt a legutoljára aláíró szerződő fél aláírásának időpontját követő hónap első napjától, azaz 1997. január 1-jétől számított 12 hónapig, a Donna-projekt pedig 9 hónapig tartott.

11 Az angolul megfogalmazott, és az EK 238. cikk értelmében az Elsőfokú Bíróságot megjelölő választottbírósági kikötést (12. cikk [2] bekezdés) tartalmazó szerződések a német jog alá tartoznak (12. cikk [1] bekezdés). E szerződések az alábbi kikötéseket tartalmazzák:

„12. cikk (1) bekezdés

A szerződő felek egyetemlegesen kötelesek a Bizottság javára teljesíteni a szerződést az I. mellékletben felsorolt munkákat illetően (»a projekt«).

[...]

[(3) / (4) bekezdés]

A koordinátor felelős valamennyi dokumentum előterjesztésért, illetve a szerződő felek és a Bizottság közötti általános kapcsolatokért. A Bizottsággal folytatott általános kapcsolattartás mindig a koordinátoron keresztül történik.

[...]

[4. cikk (5) bekezdés]

A Bizottság minden kifizetést a koordinátor bankszámlájára teljesít [...]

A koordinátor felelős a Bizottság által nyújtott támogatásnak megfelelő összeg szerződő felek részére történő azonnali átutalásáért. A szerződő felek ezzel ellentétes megegyezése hiányában, amelyben meghatározzák a koordinátor személyes bankszámlájára történő valamennyi utalás megfelelő részletes szabályait, a koordinátor semmilyen kifizetésnek nem lehet kedvezményezettje.

5. cikk [...]

A szerződő felek a Bizottság előzetes írásbeli engedélyével alvállalkozási szerződést köthetnek. A szerződő felek valamennyi alvállalkozót kötelezik azon kötelezettségek betartására, amelyeket a szerződés teljesítése tekintetében maguk vállaltak."

12 A szerződések I. mellékletében található a vonatozó projekt programjának részletezése. A DCC-szerződés I.3. sz. melléklete, illetve a Donna-szerződés I. melléklete szerint az alperes szakmai csoportja az alábbiakból áll: B., az alperes korábbi ügyvezetője, F. és M., valamint D. D., B. D. és L.

13 E két projekt tekintetében a támogatható költségek megtérítésének feltételeit a szerződések II. melléklete rögzíti. E melléklet előírja:

„1.2. Megtéríthető költségeknek minősülnek a projekthez szükséges, az alábbiakban meghatározott tényleges, igazolható költségek, amelyek a szerződés 2.1. cikkében előírt időszakban merültek fel [...]

Megtéríthető költségnek minősül az alábbiakban felsorolt költségek összessége vagy azok egyes elemei:

– személyzeti;

– berendezési;

– harmadik személyek közreműködéséből eredő;

– utazással és tartózkodással kapcsolatos;

– fogyóeszközök és informatikai költségek;

– egyéb költségek;

– általános költségek.

[...]

1.3.1. Személyzet

A szerződő fél által közvetlenül alkalmazott személyzet által a projektre fordított tényleges munkaórák költsége számolható el.

[...]

A személyzet felszámolt összes munkaóráinak számát nyilván kell tartani, és igazolni kell. E követelménynek legalább a munkaidő nyilvántartása révén tesznek eleget, amelyet a kijelölt projektvezető vagy a szerződő vállalkozás kellő meghatalmazással rendelkező valamely felső vezetője havonta legalább egyszer hitelesít.

1.3.2. [...]

A berendezés vételi vagy lízingköltségei közvetlen költségekként elszámolhatók. A berendezés lízingelésével kapcsolatos támogatható költségek nem haladhatják meg azon támogatható költségek összegét, amelyek a berendezés megvásárlása révén jelentkeztek volna. [...]

1.3.3. Harmadik személyek közreműködése

Az alvállalkozói és a külső szolgáltatókkal kapcsolatos költségek a szerződés 5. cikke értelmében támogatható költségeknek minősülnek.

[...]

1.3.5. [...]

A fogyóeszközök [...] közvetlen költségként számolhatók el.

[...]

1.4. [...]

Az átlagos előállítási árral számoló szerződő felek a projekthez kapcsolódó, a Bizottság által ésszerűnek minősített normatív számviteli egyezmények és elvek alapján számított általános költségeket (közvetett általános költségek) az önfinanszírozott kutatásra (a személyzeti költségek legfeljebb 10%-áig), az igazgatásra, a kisegítő személyzetre, az irodai berendezésre, az infrastruktúrára, a közművekre és a szolgáltatásokra fordított tételekként számolhatják el.

[...]

A járulékos költségekkel számoló szerződő felek általános költségek címén az e melléklet 1.3. pontjában említett valamennyi közvetlen költség tekintetében megtérthetőnek minősülő tényleges költségek 20%-áig terjedő összeget számolhatnak el.

[...]

4.3. Amennyiben a projekthez nyújtott teljes pénzügyi támogatás – az ellenőrzések eredményét is ideértve – kevesebb a projekt címén ténylegesen kifizetett összegnél, a szerződő felek haladéktalanul kötelesek ECU-ben visszafizetni a különbözetet a Bizottságnak.

[...]

5. A költségek igazolása

A szerződő felek a letelepedésük szerinti tagállam egyezményes számviteli szabályainak megfelelően rendszeres, pontos könyvelést, illetve megfelelő dokumentációt vezetnek a feljegyzett költségek és munkaórák alátámasztása és igazolása érdekében."

14 A Bizottság a Ploenzkének mint a két projekt koordinátorának az alábbi előlegeket folyósította az említett szerződések alapján: a DCC-projekt vonatkozásában 980 472 német márkát (DEM), a Donna-projektet illetően pedig 317 745 DEM-et. A szerződések 4. cikkének (5) bekezdése értelmében a Ploenzke a Bizottság által kifizetett összeg jogosan igényelt, megfelelő részét köteles volt átutalni az alperes számára. Így az alpereshez a DCC-projekt vonatkozásában 293 328 DEM, a Donna-projekttel kapcsolatban pedig 107 493 DEM összegű átutalás érkezett. Az alperes a

pénzügyi támogatások előlegeként összesen tehát 400 821 DEM (204 936,52 euró) összeget kapott.

15 A két projekt végrehajtása 1997. január 1-jén kezdődött, így a Ploenzke és az alperes összesen 6 144 287 DEM összeg erejéig költségtérítés iránti kérelmet nyújtott be a DCC-projekt vonatkozásában és 1 906 934 DEM-re a Donna-projekttel kapcsolatban, amelyből az alperesnek járó rész a DCC-projekt tekintetében 1 960 943 DEM-et, a Donna-projekt vonatkozásában pedig 646 809 DEM-et tett ki.

16 Az alperes által a DCC-projektet illetően kérelmezett költségek az alábbi költségeket foglalják magukban: személyzeti (834 568 DEM), alvállalkozói (618 631 DEM), berendezési (384 018 DEM), utazási (32 682 DEM), fogyóeszközökkel kapcsolatos (35 017 DEM) és általános költségek (56 027 DEM).

17 A Donna-projekt vonatkozásában az alperes a személyzeti (227 998,39 DEM), az alvállalkozói (257 659 DEM), a berendezési (106 871 DEM), az utazási (22 659 DEM), a fogyóeszközökkel kapcsolatos (9 312,53 DEM) és az általános költségeket (22 385 DEM) érvényesíti.

18 A Bizottság a maga részéről külső szakértőket bízott meg a műszaki jelentések elkészítésével. Következésképpen egy részeletes ellenőrzéssel megbízott bizottság 1997. december 10-én jelentést készített a DCC-projekt vonatkozásában, a Donna-projekt tekintetében pedig 1998. június 26-án készült el a szakértői jelentés. Mindkét jelentés azt állapította meg, hogy nem tartották be a meghatározott minőségi feltételeket, valamint hogy a DCC- és Donna-szerződésben a költségtérítésre megállapított feltételek általában véve nem teljesültek.

19 A részeletes ellenőrzéssel megbízott bizottság jelentését 1997. december 17-én megküldték a DCC-projektben résztvevőknek. A Bizottság ezt követően a Ploenzkének címzett (és az alperesnek másolatban megküldött) 1997. december 23-án kelt levelével a szerződés 9. cikkének (1) bekezdése értelmében egy hónappal későbbi hatállyal felmondta a DCC-szerződést, és felszólította a Ploenzkét, hogy értesítse erről partnereit.

20 Az 1997. szeptember 30-án befejezett Donna-projekt tekintetében a szakértői jelentést a Brüsszelben, 1998. június 26-án tartott „műszaki vizsgálat" elnevezésű találkozót követően készítették el. E találkozó során az alperes képviselői választ adtak a Bizottság által meghatalmazott szakértők kérdéseire.

21 1998. március 10-én és 11-én a Bizottság meghatalmazottjai megvizsgálták többek között az érintett projektek finanszírozását. A Bizottság e vizsgálatokat követően (a DCC-projekt tekintetében) 1998. április 28-án és (a Donna-projekt vonatkozásában) 1998. május 27-én tervezet formájában megküldte az alperesnek a vizsgálati jelentéseket. A projektekkel kapcsolatos költségek részletes felsorolását és értékelését követően e jeletéstervezetek rámutattak arra, hogy a szerződésben vállalt célkitűzések nem teljesítése miatt a hivatkozott költségek nagy része nem téríthető meg.

22 Miután az alperes észrevételei 1998. június 30-án megérkeztek a Bizottsághoz, ez utóbbi 1998. július 29-én kísérőlevéllel megküldte számára a vizsgálati jelentések végleges változatait. E jelentéseiben a Bizottság előadta, hogy a Ploenzke a DCC-projekt tekintetében kizárólag 51 506 DEM erejéig, a Donna-projekt vonatkozásában pedig 37 679 DEM összegig kérhet megtérítést, míg az alperes a DCC-projekt vonatkozásában nem, a Donna-projekt tekintetében pedig csupán 46 300,18 DEM erejéig követelhet megtérítést.

23 A Bizottság ezt követően a Ploenzke és az alperes ellen is visszatérítési követelést terjesztett elő a két projekt vonatkozásában folyósított előleg meg nem téríthető része tekintetében. Míg a Ploenzke visszatérítette a kért összegeket a Bizottságnak, az alperes elutasította a visszatérítést.

24 1998. augusztus 12-én a Bizottság beszedési, majd ezt követően terhelési értesítést küldött az alperesnek az 179 337 ECU-t (354 520,82 DEM) kitevő különbözeti összeg 1998. október 31-e előtt történő visszatérítése tekintetében, amelyet az utóbbi 1998. szeptember 8-án vett kézhez. Az alperes mindezidáig nem utalta át ezt az összeget.

25 Az 1998. november 30-án kelt levelében az alperes a maga részéről a DCC-projektre további 352 800 ECU, a Donna-projektre pedig 110 781,45 ECU kifizetését kérte a Bizottságtól. A Bizottság a mai napig szintén nem utalta át ezen összegeket.

26 Az alperes 1999-ben végül panaszt nyújtott be a Bizottság ellen az európai ombudsmannál. Ezen eljárást 2000. április 27-én zárták le. Az ombudsman véleményében kinyilvánította, hogy nem állapítható meg hivatali visszásság a Bizottság terhére.

Az eljárás és a felek kérelmei

27 Az Elsőfokú Bíróság Hivatalához 2004. december 24-én benyújtott keresetlevelével a Bizottság benyújtotta a jelen keresetet.

28 Az előadó bíró jeletése alapján az Elsőfokú Bíróság (második tanács) a felekkel történő informális találkozó szervezéséről határozott. Az előadó bíró jelenlétében lezajló találkozóra 2006. február 2-án került sor. A felek ennek során két hónapon belüli peren kívüli egyezség kötésére irányuló tárgyalásokba kezdtek. Miután e határidőt kétszer meghosszabbították, az alperes 2006. június 29-én értesítette az Elsőfokú Bíróságot e peren kívüli egyezségre irányuló kezdeményezések sikertelenségéről.

29 Az Elsőfokú Bíróság (második tanács) ezt követően megnyitotta az eljárás szóbeli szakaszát.

30 Az Elsőfokú Bíróság a 2006. november 7-i tárgyaláson meghallgatta a felek szóbeli előterjesztéseit és az Elsőfokú Bíróság kérdéseire adott válaszaikat.

31 A Bizottság azt kéri, hogy az Elsőfokú Bíróság:

– kötelezze az IIC Informations-Industrie Consultingot 181 236,61 euró és annak 1998. november 1-je óta járó 4 százalékos kamatának számára való megfizetésére;

– az IIC Informations-Industrie Consultingot kötelezze a költségek viselésére.

32 Az alperes kéri, hogy az Elsőfokú Bíróság:

– utasítsa el a keresetet;

– másodlagosan biztosítson védelmet a végrehajtás ellen, és bankgarancia formájában nyújtott biztosíték letétbe helyezése ellenében tegye lehetővé az esetleges végrehajtás elkerülését;

– a Bizottságot kötelezze a költségek viselésére.

A jogkérdésről

33 A Bizottság fenntartja, hogy az alperesnek megítélt finanszírozott költségek közül szinte egyik sem minősül megtéríthetőnek. A Bizottság szerint a fenti 18–20. pontban említett műszaki jelentésekből kitűnik, hogy amennyiben az alperes nem jogosult e költségek finanszírozására, a DCC- és Donna-szerződés II. mellékletének 4.3. pontja értelmében köteles visszatéríteni a számára előlegként folyósított összegeket.

34 Az alperes ezen állításokra védekezésül két jogalapcsoportra hivatkozik. Az első révén vitatja a Bizottság követelésének érvényesíthetőségét. Ebben az összefüggésben hivatkozik perelhetősége (passzív perbeli legitimáció) hiányára, a hivatkozott követelés elévülésére, valamint a Bizottság jogvesztésére bármely visszatérítési joga tekintetében. A jogalapok második csoportja által arra hivatkozik, hogy elérték a két projekt által kitűzött célokat, és ténylegesen felmerültek a feljegyzett költségek. A Bizottság elleni kifogásként előadja, hogy a Bizottság ellentmondásosan viselkedik azáltal, hogy kizárólag formális megfontolásokra támaszkodva, utólag probálja magát kivonni a szerződésben foglalt kötelezettségvállalásai alól.

Perelhetőség (passzív perbeli legitimáció)

A felek érvei

35 A Bizottság úgy véli, hogy perelheti az alperest a követelés behajtásáért, hiszen a DCC-és Donna-szerződés ez utóbbit jelöli meg visszatérítésre kötelezettként. Ugyanis mindegyik szerződő fél egyénileg köteles visszatéríteni a jogosulatlanul kapott összegeket.

36 Az alperes szerint kitűnik a két szerződésből, hogy a Bizottság egyetlen tárgyaló féllel kívánt kapcsolatot tartani, amellyel a szerződés teljesítésével kapcsolatos valamennyi problémát közvetlenül megbeszélhette. A Ploenzke koordinátori szerepe meghaladta tehát a támogatások felvételével megbízott egyszerű meghatalmazott szerepét. A szerződések II. mellékletének a szerződő feleket a jogosulatlanul felvett összegek Bizottság számára való visszatérítésére kötelező 4.3. pontja nem vezet eltérő következtetésre, mivel nem írja le a visszatérítés módját. E 4.3. pontot úgy kell értelmezni, hogy a Ploenzke volt az a szerződő fél, amelynek közreműködésével teljesíteni kellett a szerződést.

Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

37 Emlékeztetni kell arra, hogy a DCC- és a Donna-szerződés egyrészt a Bizottság, másrészt a „szerződő felek"-nek minősített Ploenzke és az alperes között jött létre, azzal a pontosítással, hogy a DCC- és a Donna-szerződés 1. cikkének (3) bekezdése értelmében a Ploenzke többek között „koordinátori" szerepet is betöltött. Ugyanezen szerződések 1. cikke szerint a szerződő felek egyetemlegesen kötelesek teljesíteni a szerződést a Bizottság javára az I. mellékletben felsorolt munkákat illetően.

38 Igaz, hogy koordinátori minőségében a Ploenzke tartozott felelősséggel valamennyi dokumentumnak a Bizottság részére történő előterjesztéséért, illetve a szerződő felek és a Bizottság közötti általános kapcsolattartásért. A szerződő felek részéről a Ploenzke volt továbbá az egyedüli közvetítő a Bizottság felé. A koordinátori szerepet előíró szerződéses rendelkezést – a vonatkozó német jog, azaz a Bürgerliches Gesetzbuch (BGB, német polgári törvénykönyv) 242. cikkének megfelelően – azonban a szerződő felek által általában elismert jóhiszeműség és kölcsönös bizalom követelményeivel összhangban kell értelmezni.

39 A szerződések II. mellékletének 4.3. pontjából egyértelműen kitűnik azonban, hogy magukat a „szerződő feleket", és nem az esetleges koordinátort terheli az indokoltan járó pénzügyi hozzájárulás és a jogosulatlanul kapott összegek közötti különbségnek a Bizottság részére történő visszatérítése. A Bizottság jogosan kiemelte továbbá, hogy a Ploenzkére háruló koordinátori szerep néhány kiegészítő szervezési feladatra korlátozódott, többek között a Bizottság által folyósított összegeknek a másik szerződő fél számára történő átutalására.

40 Következésképpen a jogvita tárgyát képező szerződéseket csak akként lehet ésszerűen értelmezni, hogy koordinátori minőségében a Ploenzke köteles visszatéríteni azokat a juttatásokat, amelyek kedvezményezettje a szerződések 4. cikke (5) bekezdésének második albekezdése értelmében szerződő félként és adósi minőségében az alperes volt. E szerződések tehát nem tartalmaznak olyan rendelkezést, amelynek értelmében a Ploenzke köteles lenne a saját szerződő fél minőségében kapott összegnél magasabb összeget visszatéríteni.

41 Az alperes által jogosulatlanul felvett előleget tehát vissza kell fizetni e kötelezettség megalapozottsága esetén.

42 A passzív perbeli legitimáció hiányára alapított jogalapot tehát el kell utasítani.

Az elévülésről

Előzetes észrevételek

43 Az elévülésre vonatkozó német jog tekintetében a BGB vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni a jelen ügyben annak ellenére, hogy a jogvita tárgyát képező

szerződések az EK 238. cikk értelmében „közjogi szerződéseknek" minősülnek. A többek között a közjogi szerződéseket szabályozó, az elévülésről azonban nem rendelkező 1976. május 25-i Bundesverwaltungsverfahrensgesetz (a közigazgatási eljárásról szóló szövetségi törvény; a továbbiakban: BVwVfG), (BGBl. 1976. I., 1253. o., és 2003. I., 102. o.) a 62. cikkében előírja, hogy szubszidiárius jelleggel a BGB rendelkezésit kell analógia útján alkalmazni.

44 E tekintetben megállapítható, hogy a német kötelmi jog 2002-ben hatályba lépett reformja előtt a BGB 195. és 196. cikkében szereplő, az elévülésre vonatkozó rendelkezések 30 éves általános, illetve egyes gazdasági szereplők meghatározott követeléseinek tekintetében kettő- vagy négyéves elévülési határidőt írtak elő.

45 A német kötelmi jog reformja óta a BGB 195. cikke új megfogalmazásában hároméves általános elévülési határidőt határoz meg.

46 Az Einführungsgesetz zum Bürgerlichen Gesetzbuch (a német polgári törvénykönyv hatálybalépéséről szóló törvény; a továbbiakban: EGBGB) 229. cikke (6) bekezdésének negyedik albekezdése a kötelmi jog reformja keretében átmeneti rendelkezéseket léptetett hatályba, amelyek értelmében, ha a BGB 2002. január 1-je óta alkalmazandó új szövegében előírt elévülési határidő rövidebb a BGB fent említett időpontig hatályos régi szövegében meghatározottnál, a rövidebb határidő alkalmazandó, és 2002. január 1-jétől kell számítani az elévülési idő kezdetét.

A felek érvei

47 A Bizottság úgy véli, a jelen ügyben még nem évült el a visszatérítéshez való joga. A BGB 195. cikkének régi szövege értelmében e jogra eredetlileg 30 éves elévülési idő

vonatkozik. A BGB 195. cikke új szövegének és az EGBGB 229. cikke (6) bekezdése negyedik albekezdésének együttes értelmezése szerint az említett jogra hároméves elévülési idő vonatkozik. E határidő folyása 2002. január 1-jén kezdődött, és a jelen kereset benyújtása miatt a 2004. december 31-i lejárta előtt megszakadt.

48 Míg az alperes a BGB 195. cikkének régi szövegére hivatkozik, a Bizottság fenntartja, hogy e rendelkezés kimerítő felsorolást tartalmaz, így nem vonatkozik a rövid elévülési határidő azokra a jogokra, amelyek nem szerepelnek kifejezetten a szövegben. E rendelkezés alapgondolatát – azaz, hogy rövid elévülési idő vonatkozzon a mindennapi élet ügyleteire, amelyekről csak ritkán állítanak ki fizetési bizonylatot – a jogvita tárgyát képező projekteknek a Bizottság általi finanszírozása tekintetében nem lehet analógia útján alkalmazni.

49 Az alperes ezzel szemben arra hivatkozik, hogy a Bizottság követelése a kereset benyújtása előtt megszünt. Állítja, hogy a vitatott két projekt által indítottakhoz hasonló kulturális kezdeményezések nagymértékben függnek a támogatásoktól. Márpedig ezen a területen igen fontos a jogbiztonság, mivel a visszatérítési igények jelentős pénzügyi nyomást jelentenek a kedvezményezettek számára. Helyénvaló lenne tehát a BGB 196. cikke régi szövegének a rövidített elévülési időre vonatkozó rendelkezéseit alkalmazni analógia útján.

50 Az alperes pontosítja, hogy érdeke hasonló azon adósokéhoz, akiktől az ebben a rendelkezésben említett – azaz a lerövidített elévülési idő révén jogbiztonságot nyújtó, általában gazdasági ügyletekből eredő – követeléseket hajtanak be. Az alperesnek a jogvita tárgyát képező kulturális projektek iránti elkötelezettsége jelentős gazdasági érdekekhez és konkrét pénzügyi vonatkozásokhoz kapcsolódott. A német jog elismeri az említett 196. cikk analóg alkalmazásának elvét, mivel az

elévülésre vonatkozó jogi rendelkezések nem tartalmaznak kimerítő felsorolást, hiszen a jogalkotó nem volt képes részletesen szabályozni az európai támogatás megszerzésének minden sajátos vonását.

Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

51 Annak vizsgálatakor, hogy a jelen ügyben lehet-e közvetlenül vagy analógia útján alkalmazni a BGB 196. cikkének régi szövegét, emlékeztetni kell arra, hogy e rendelkezés rövidített elévülési időt ír elő a részletesen felsorolt követelések tekintetében.

52 Márpedig ez a rendelkezés sem a közösségi támogatások címén kifizetett összegek, sem az e célból folyósított előlegek visszatérítéséhez való jogot nem említi. A jelen esetben nem alkalmazható tehát közvetlenül e rendelkezés.

53 A német jog abban az esetben teszi lehetővé az analógia útján történő alkalmazást, ha a vonatkozó szabályozás hiányos, valamint az értékelendő ténybeli és jogi helyzet hasonló a jogi aktus által szabályozottal. Az analógia útján történő alkalmazás feltételezi többek között, hogy ha a jogalkotó a vonatkozó érdekek figyelembevételével pótolta volna a hiányt, ezt nagy valószínűséggel a vitatott esetnek a vonatkozó szabályozás hatálya alá való vonásával tette volna meg (a szövetségi polgári bíróság határozatai, BGHZ 105. kötet, 140, 143. o.; 110. kötet, 183, 193 o.; 120. kötet, 239, 252. o.).

54 Márpedig a BGB indokolásából kitűnik, hogy 196. cikkének régi szövege azon a feltevésen nyugszik, hogy a mindennapi élet ügyleteire inkább a bizonylatok nélküli,

vagy azok gyors megsemmisítése melletti azonnali fizetés a jellemző, így nem lehet a feleket ésszerűen arra kötelezni, hogy 30 éven át őrizzék meg az ilyen típusú szerződés megkötéséhez és teljesítéséhez kapcsolódó bizonyítékokat.

55 Az előző megfontolásokból következően a jelen ügyben nem lehet megállapítni, hogy hiányos az irányadó rendelkezés.

56 A BGB 196. cikkének régi szövege a rövidített elévülési időt csak a nem független alkalmazottal, munkással vagy ügyvéddel kötött szerződés keretében juttatott előlegek visszatérítése tekintetében írja elő. Az alperes gazdasági társaságként nem sorolható e jól körülhatárolt személyek körébe. Gazdasági társaságként nincs szüksége a rövidített elévülési idő révén biztosított különleges védelemre sem.

57 A jogvita tárgyát képező kulturális projektek közösségi finanszírozása nem tekinthető a mindennapi élet szokásos ügyletének. E nagy pénzügyi jelentőséggel bíró projektek valójában – terjedelmes melléklettel ellátott – összetett, műszaki és pénzügyi ellenőrzést előíró megállapodásokon alapszanak, amelyek arra kötelezik az alperest, hogy részletesen igazolja költségeit, hogy elérje azok megtérítését.

58 A Bizottság követelésének elévülésére alapított jogalapot következésképpen szintén el kell utasítani.

A jogvesztésről

A felek érvei

59 A Bizottság úgy érvel, hogy az alperes állításaival ellentétben nem szűnt meg a követelése. A Bizottság általános eljárása nem tartotta abban a hitben az alperest, hogy az előbbi nem kívánja követelését érvényesíteni. Az alperes nem élhet a jogos bizalomra alapított védekezéssel sem, hiszen a Bizottság a fent említett műszaki jelentésekben tisztázta, hogy a jogvita tárgyát képező projektek nem feleltek meg a minőségi követelményeknek. Az alperes számíthatott tehát a vonatkozó összegek visszatérítésére irányuló kötelezettség keletkezésére.

60 Az alperes úgy véli, hogy jogosan volt abban a hitben, hogy a Bizottság már nem érvényesíti visszatérítési jogát. A Bizottság e joga tehát megszűnt. A Bizottság általános eljárását figyelembe véve az alperes azt gondolhatta, hogy az utóbbi lemondott a jogáról, mivel majdnem hét évig – azaz a vizsgálati jelentések és 2004. december hónap vége között eltelt ideig – nem tett az érintett összegek bírói úton történő visszatérítésére irányuló intézkedést. Az alperes előadja továbbá, hogy jogosan bízhatott abban, hogy a Bizottság lemondott jogáról, mivel az Európai Unió honlapján hét éve szerepelnek az érintett projektek, és így saját céljaira használta azok eredményeit. Figyelembe kell venni azt is, hogy e projektek nem jöttek volna létre a Bizottság pénzügyi hozzájárulása nélkül, és az alperes rendezett pénzügyi helyzete a pénzügyi támogatás megtartásának a lehetőségétől függ. E tekintetben az alperes kiemeli a vitatott támogatások mint „elveszett tőketámogatások" különleges jellemzőit. Véleménye szerint a jelen esetben történtekkel ellentétben a visszatérítésükre irányuló keresetet haladéktalanul be kellett volna nyújtani.

61 Az alperes szerint nem releváns a vizsgálati jelentésekre való hivatkozás, mivel a Bizottság által kiválasztott és megbízott szakértők nem független, illetve a szakma követelményeinek megfelelő szakértői jelentéseket készítettek. Nem vizsgálták részletesen többek között az alperes által a projektek végrehajtása során felhozott érveket.

62 A Donna-projekt tekintetében a szakértői jelentés 1998. június 26-i benyújtása arra engedett következtetni, hogy a Bizottság el kívánta kerülni az alperes által felhozott érvek vizsgálatát. Az ezen a napon sorra került találkozón az alpres képviselői válaszoltak a Bizottság szakértőinek a kérdéseire. A találkozóról szóló jegyzőkönyvet ez utóbbi azonban csak visszatérítési kérelmének benyújtását nem sokkal megelőzően közölte. Ugyanez a helyzet a DCC-projekt vonatkozásában is: a Bizottság 1997. december 17-én küldte meg az érdekelteknek a műszaki jelentést, 1997. december 23-án pedig felmondta a szerződést.

63 Ebben az összefüggésben az alperes alátámasztja, hogy még nem követelte a költségek megtérítése címén neki járó összegeket (352 800 ECU a DCC-projekt és 110 781,45 ECU a Donna-projekt tekintetében), mivel úgy vélte, hogy maga a Bizottság sem fogja érvényesíteni visszatérítési jogát. A két fél korábban hallgatólagosan megegyezett, hogy nem módosítják a helyzetet, mindkét fél számára elfogadható állapotot létrehozva ezzel (*pactum de non petendo*). Az alperes eljárása tehát a Bizottság e tekintetben való fellépésének hiányába vetett bizalom bizonyítéka.

Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

64 El kell utasítani az alperes állítását, amely szerint a két fél hallgatólagosan megegyezett, hogy a mindkét fél számára elfogadható állapot kialakítása érdekében

nem módosítja a helyzetet. Olyan állításról van szó, amelyet egyetlen ügyirat sem támaszt alá. Bár a Bizottság erőteljesen támadta ezt az állítást, az alperes nem terjesztett elő hallgatólagos kölcsönös lemondásra utaló konkrét bizonyítékot.

65 Mindenesetre hozzá kell tenni, hogy a vitatott összegek – egyrészt a Bizottság által visszatérítés címén követelt 180 000 euró, illetve az alperes által a költségek megtérítése címén igényelt 650 000 euró – jelentős nagyságrendbeli eltérése miatt a *non petendo* egyezség megkötése nem tűnik hitelesnek. Az alperes továbbá az Elsőfokú Bíróság előtt sem kérte az állítólagos követelésének a Bizottság követelésébe való beszámítását, csupán „fentartotta magának a jogot, hogy követelje a Bizottságtól a fennmaradó összegeket". Márpedig a BGB 215. cikkének új szövege értelmében követelésének esetleges elévülése nem akadályozza az alperest abban, hogy beszámítás címén érvényesítse követelését a jelen jogvita során.

66 Meg kell továbbá állapítani, hogy a jogvesztés elvét a német jogban az ítélkezési gyakorlat a BGB 242. cikkével összefüggésben dolgozta ki, amely kötelezi a szerződő feleket, hogy a jogalanyok közötti jogviszonyokban általában elismert jóhiszeműség és kölcsönös bizalom követelményeinek megfelelően teljesítsék szerződésüket. Ezen ítélkezési gyakorlat szerint a hitelező nem élhet szerződéses jogával, amennyiben hosszú ideig nem hivatkozott rá, és általános magatartására tekintettel az adós joggal feltételezheti, hogy a jövőben sem él majd e jogával (BGHZ 91. kötet, 62., 71. o., 105. kötet, 290., 298. o., és különösen 146. kötet, 217., 220. és 221. o.).

67 Elsősorban meg tehát kell vizsgálni azon időtartam hosszát, amely alatt a hitelező tartózkodott jogának gyakorlásától, tekintettel arra, hogy a konkrét esettől függ a fellépés nélküli időszak jelentősége. Figyelembe kell venni másodsorban a magánjogi

vagy közjogi követelés jellegét és jelentőségét, illetve a hitelező magatartásából levont következtetésbe vetett bizalom erejét, valamint az adós védelmi igényének mértékét.

68 A Bizottság fellépése nélküli időszak tekintetében a jelen esetben meg kell állapítani, hogy először is a fellépés nélküli időszak 1998. november 1-jén kezdődött. A fenti 24. pontban említett terhelési és beszedési értesítésben a Bizottság felszólítás keretében egyértelműen és határozottan kérte az alperest, hogy 1998. október 31-e előtt térítse vissza a 179 337 ECU-t kitevő összeget.

69 Következésképpen az ezen időpontot megelőző tényezőket – többek között a fenti 18–22. pontban említett műszaki és vizsgálati jelentések elkészítésének az alperes által vitatott módjait – nem kell figyelembe venni annak eldöntésekor, hogy elvesztette-e a Bizottság az 1998. október 31-ig történő visszatérítésre irányuló jogát, mivel 2004. december 24-ig nem érvényesítette azt bírói úton.

70 Meg kell továbbá állapítani, hogy a Bizottság betartotta a jelen esetben alkalmazandó eredetileg 30, majd hároméves (lásd a fenti 44–46. pontot) különleges elévülési időt, amikor az 1998. október 31-i felszólítást követően több mint hat év elteltével benyújtotta a jelen kersetet. Márpedig valamely hitelezőt nem lehet akadályozni abban, hogy éljen az elévülési idő adta előnyökkel, különösen, ha a 30 éves elévülési időhöz képes viszonylag rövid a határidő.

71 Hozzá kell tenni, hogy a Handelsgesetzbuch (német kereskedelmi törvénykönyv; a továbbaiakban: HGB) 257. cikke (1) bekezdésének 4. pontja, illetve (9) bekezdése, valamint az Abgabenordnung (német adótörvény; a továbbiakban: AO) 147. cikke (1) bekezdésének 4. pontja, illetve (3) bekezdése értelmében az alperes tíz évig

köteles volt megőrizni a DCC- és Donna-projekt végrehajtásához kapcsolódó valamennyi számviteli bizonylatot. Bár e számviteli bizonylatok megőrzésére irányuló kötelezettség időtartamát csak a több adójogi rendelkezést is módosító, 1998. december 19-i törvény (BGBl. 1998. I., 3816. o.) 2. és 4. cikke terjesztette ki tíz évre, ezen új tízéves határidőt kellett alkalmazni ugyanezen törvény 3. és 5. cikke értelmében, mivel e bizonylatok megőrzésére vonatkozó régi határidő nem járt le az 1998. év végén. Noha a DCC- és Donna-projektet 1997-ben végrehajtották, a vonatkozó számviteli bizonylatokat a HGB és AO korábbi rendelkezései értelmében hat évig kellett megőrizni, így e határidő az 1998. év végén még nem járt le.

72 Az alperes nem állította az Elsőfokú Bíróság előtt, hogy a jelen kereset benyújtása előtt már lejárt, különleges, rövidebb megőrzési határidő vonatkozott rá. Hivatkozott ellenben az 1980. augusztus 18-i Sozialgesetzbuch X (német szociális törvény, X. rész) 45. cikkének (BGBl. 1980. I., 1469. o., és 2001. I., 130. o.), illetve a BVwVfG (lásd a fenti 43. pontot) 48. cikkének rendelkezéseire, amelyek értelmében a közigazgatási hatóságoknak a kedvezményezettel ellentétben elméletileg csak egy év áll rendelkezésre ahhoz, hogy valamely kedvező jogellenes közigazgatási aktust visszavonjanak.

73 E tekintetben elegendő megemlíteni, hogy ez az egyéves határidő azon közigazgatási eljárásokra vonatkozik, amelyek keretében egyoldalú igazgatási aktust bocsátanak ki. Az alperes által hivatkozott rendelkezések azonban nem bírnak jelentőséggel a jelen esetben, mivel a Bizottság és az alperes olyan szerződéses kapcsolatot alakított ki, amelynek értelmében a Bizottság nem volt jogosult ilyen aktusok elfogadására.

74 Az alperes felszólítása és a jelen kereset benyújtása között eltelt több mint hat év a jelen eset körülményeit figyelembe véve tehát nem tűnik elég hosszúnak ahhoz, hogy a Bizottság követelésének megszűnéséhez vezessen.

75 E követelés jellegét és jelentőségét tekintve az alperes nem nyújtott be olyan bizonyítékokat, amelyek arra utalnának, hogy az érintett visszatérítési jog jellege és összege miatt a Bizottság elvesztette volna e jogát.

76 A Bizottság eljárásából eredő esetleges alperesi bizalom vonatkozásában meg kell állapítani, hogy az iratokban nem található utalás olyan pozitív aktusokra, amelyek szerint ez utóbbi a több évig tartó tétlenségen kívül kinyilvánította a visszatérítési jogáról való lemondásának szándékát. Sőt, amint az az európai ombudsmannak az alperes által benyújtott panasz kivizsgálására irányuló eljárását lezáró 2000. április 27-i véleményéből kitűnik, a Bizottság az ombudsman előtt kifejezetten kinyilvánította, hogy bírói úton fogja érvényesíteni visszatérítési jogát.

77 Emellett óvatos és körültekintő gazdasági szereplőként az alperes tisztában kellett, hogy legyen a német kötelmi jog reformjának 2002-es hatálybalépésével. Számíthatott tehát arra, hogy a Bizottság érvényesíti a 2004. december 31-én lejáró új elévülési határidőt (lásd a fenti 44–46. pontot). Abból a tényből, hogy önmaga nem kívánta bírói úton érvényesíteni a Bizottsággal szemben fennálló követelésének behajtását, semmi esetre sem következik, hogy az alperes jogosan bízhatott abban, hogy a Bizottság nem él visszatérítési jogával. Az alperes mindesetre nem állította, hogy a Bizottság magatartásával akadályozta a kifizetés iránti kereset időben történő benyújtásában.

78 Az alperes védelmének igénye tekintetében végül az előbbi megerősíti, hogy korlátozott felelősségű társaságként a kis- és középvállalkozások kategóriájába tartozik, így egyértelműen el lehet határolni a világszinten tevékenykedő Ploenzke részvénytársaságtól.

79 E tekintetben meg kell állapítani, hogy valamely adóssággal rendelkező társaság vonatkozásában csupán a kis méret nem elégséges ahhoz, hogy hitelezője elveszítse jogát, hacsak magatartásával nem működött közre adósa rossz pénzügyi helyzetének kialakításában. Az iratok azonban nem engednek arra következtetni, hogy az 1998. november 1-je és a jelen kereset benyújtása közötti időszakban a Bizottság ekként viselkedett.

80 Az alperes kisvállalkozási minőségében nem hivatkozhat érdemben arra, hogy a Bizottság által finanszírozott két projekt végrehajtásában nem rendelkezett tapasztalattal. B., az alperes korábbi ügyvezetője és e projektek tekintetében szakmai csoportjának tagja (lásd a fenti 12. pontot), a társaság osztályvezetőjeként írta alá a Ploenzke nevében a DCC-és Donna- szerződéseket. B. a DCC-szerződés mellékletében a Ploenzke egyik képviselőjeként, a Donna-szerződésben pedig a Ploenzke egyedüli képviselőjeként szerepel. A két társaság közti személyi kapcsolatot tekintve nem tűnik úgy, hogy az alperesnek objektíve különleges védelemre lett volna szüksége a Bizottság által hivatkozott visszatérítési jog vonatkozásában.

81 A jelen ügy konkrét körülményeire tekintettel a jogvesztésre alapított jogalapnak tehát nem lehet helyt adni.

82 A fentiekből következik, hogy az IIC által felhozott jogalapok első csoportját el kell utasítani. Meg kell tehát állapítani, hogy a Bizottság követelése jogos. Azt kell tehát meghatározni, hogy mely költségek téríthetők meg a két érintett projekt tekintetében.

A DCC- és Donna-projekt keretében megtéríthető költségekről

Előzetes észrevételek

83 Emlékeztetni kell, hogy a Bizottságnak a kifizetett előlegek visszatérítéséhez fűződő állítólagos joga az egyes szerződések II. mellékletének 4.3. pontjából következik. E szerződéses rendelkezés akkor nyitja meg e jogosultságot, ha a projektek címén a Bizottság részéről járó teljes pénzügyi támogatás a – jelen esetben is megtörtént – számviteli ellenőrzést követően nem haladja meg a projektekkel kapcsolatos már teljesített kifizetéseket. Az említett 4.3. pont alkalmazásában ellenőrizni kell tehát, hogy az alperes által előlegként kapott összegek meghaladják-e a támogatható költségeket.

84 Úgy tűnik, hogy e tekintetben a Bizottság nem fogadta el a DCC-projekt keretében az alperes által benyújtott költséggtételeket, amelyek a személyzeti (834 568 DEM), az alvállalkozói (618 631 DEM), a berendezési (384 018 DEM), az utazási (32 682 DEM), a fogyóeszközökkel kapcsolatos (35 017 DEM) és az általános költségeket (56 027 DEM) magukban foglalva összesen 1 960 943 DEM-et tettek ki.

85 A Donna-projekt esetében a Bizottság csupán 46 300,18 DEM-ig terjedő összeg visszatérítését fogadta el, holott az alperes a személyzeti (227 998,39 DEM), az alvállalkozói (257 659 DEM), a berendezési (106 871 DEM), az utazási (22 659 DEM), a fogyóeszközökkel kapcsolatos (9 236 DEM) és az általános költségeket (22 385 DEM)) magában foglaló összesen 646 809 DEM -et kitevő összeg iránt nyújtott be kérelmet.

86 Ezen összefüggésben az alperes azt állítja, hogy a Bizottság ellentmondásosan jár el, mivel visszatérítési igénye nincs összhangban azzal a ténnyel, hogy megfelelő

formában és időben teljesítették a szerződéses szolgáltatásokat. Fenntartja továbbá, hogy a Bizottságnak megtérítésre bejelentett valamennyi költség támogathatónak minősül.

A Bizottság ellentmondásos eljárásáról

– A felek érvei

87 A Bizottság úgy véli, hogy az alperesnek juttatott előlegek visszatérítésére vonatkozó követelésére irányuló eljárása nem ellentmondásos. A vitatott projektek meghiúsultak, mivel nem tettek eleget a minőségi követelményeknek.

88 A bejelentett költségek megtérítése mindenesetre nem függ a projektek sikerétől. Az alperes a projektek eredményességétől függetlenül tagadja, hogy a Bizottság visszatérítési joggal rendelkezik azon az alapon, hogy a bejelentett költségek nem voltak támogathatók az egyes szerződések II. mellékletének 1. és 5. pontja értelmében. Az egyetlen döntő tényező az lenne tehát, ha alperes az eddigiekkel ellentétben bizonyítani tudná a költségek támogathatóságát.

89 Az alperes állítja, hogy a két szerződésben foglalt szolgáltatásokat megfelelően és teljes mértékben teljesítette. A Bizottság ma a két projekt eredményeit használja fel az Európai Unió honlapján található népszerűsítésre irányuló közzétételében. E honlap az európai kulturális örökségről szóló egyetértési megállapodásra hivatkozik, amelyben a Bizottság megköszöni B. munkáját, amellyel hozzájárult az egyetértési megállapodás célkitűzéseinek az eléréséhez. B. érdemeinek bemutatásakor a DCC-

projektre hivatkozik. 1998. március 16-i levelében a Bizottság megköszönte továbbá az alperesnek az egyetértési megállapodáshoz és így a két projekthez való hozzájárulását. Fontos, hogy a Bizottság az interneten nem törölte a két projektre történő hivatkozását, és így nem határolta el magát az e projektek keretében elért eredményektől.

90 Az alperes hozzáfűzi, hogy elkészültek a programmal kapcsolatos jelentések, programok, valamint digitális és analóg anyagok, és ténylegesen felmerültek a hivatkozott személyzeti költségek. A jelen keresetben hivatkozott kifogások közül egyet sem közöltek az alperessel a projektek végrehajtása során. A Bizottság által idézett szerződéses kötelezettség egyetlen célja az volt, hogy megkönnyítse a két projekt keretében felmerült támogatható költségek igazolását és ellenőrzését.

– Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

91 Az alperes lényegében úgy véli, hogy a DCC- és Donna-projektek sikere önmagában kizárja a Bizottság által érvényesített visszatérítési jogot, mivel e jog tisztán formális jogosultsági feltételekre alapított.

92 Ezen álláspontnak nem lehet helyt adni.

93 Az EK 274. cikk értelmében a Bizottság a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás alapelveivel összhangban köteles felhasználni a közösségi forrásokat. A közösségi pénzügyi támogatások odaítélését szabályozó rendszerben e támogatások felhasználása olyan szabályoknak van alávetve, amelyek a már megítélt támogatás akár

részleges vagy teljes visszatérítésére is vezethetnek. Tehát e tényből következően a pénzügyi támogatás kedvezményezettje – akinek kérelmét a Bizottság jóváhagyta – nem szerez végleges jogosultságot a teljes támogatás kifizetésére, ha nem tartja be a támogatás odaítélésének a feltételeit (az Elsőfokú Bíróság T-81/95. sz., Interhotel kontra Bizottság ügyben 1997. július 14-én hozott ítéletének [EBHT 1997., II-1265. o.] 62. pontja és a T-126/97. sz., Sonasa kontra Bizottság ügyben 1999. szeptember 29-én hozott ítélete [EBHT 1999., II-2793. o.] 59. pontja).

94 Ebben az összefüggésben a Bíróság úgy ítélte meg, hogy a Közösség a közösségi támogatásokat meghatározó egyik alapelv szerint csak a ténylegesen felmerült költségekre adhat támogatást. E támogatások kedvezményezettjeinek be kell tehát bizonyítaniuk a támogatott projektekben felszámított költségek valódiságát ahhoz, hogy a Bizottság ellenőrző szerepet gyakorolhasson, hiszen a támogatások odaítélésére vonatkozó feltételek betartásának ellenőrzésére és bizonyítására irányuló rendszer megfelelő működéséhez nélkülözhetetlen, hogy e kedvezményezettek megbízható információkkal szolgáljanak. A projekt végrehajtásának bizonyítása önmagában még nem elegendő valamely speciális támogatás odaítélése indokoltságának az alátámasztására. Az érintett támogatás kedvezményezettjének bizonyítania kell azt is, hogy az érintett támogatást odaítélő határozatban rögzített feltételeknek megfelelően teljesítette a feljegyzett kifizetéseket, mivel csak a megfelelően igazolt költségek támogathatók. Alapvető kötelezettségei közé tartozik, hogy betartsa az odaítélő határozatban szereplő pénzügyi feltételeket, ami ezért a közösségi pénzügyi támogatás odaítélésének is feltétele (lásd ebben az értelemben a Bíróság C-240/03 P. sz., Comunità montana della Valnerina kontra Bizottság ügyben 2006. január 19-én hozott ítéletének [EBHT 2006., I-731. o.] 69., 76., 78., 86. és 97. pontját).

95 A Bíróság azt is kimondta, hogy kötelező jellegű a közösségi támogatásról szóló szerződésben előírt azon kötelezettség, amely szerint meghatározott formában és határidőn belül kell benyújtani a Bizottságnak az állítólagosan támogatható költségek jegyzékét, és e jegyzékek megfelelő és kellő formában való benyújtása azt szolgálja, hogy a Bizottság rendelkezésére álljanak a közösségi pénzeszközöknek a szerződés rendelkezéseivel összhangban való felhasználására irányuló ellenőrzéséhez szükséges adatok (lásd ebben az értelemben a Bíróság C-279/03. OP. sz., Implants kontra Bizottság ügyben 2006. január 26-án hozott ítéletének [az EBHT-ban nem tették közzé – EBHT 2006., I-16. o.*] 36. és 37. pontját).

96 Az Európai Mezőgazdasági Orientációs és Garanciaalapból és az Európai Szociális Alapból nyújtott finanszírozás tekintetében a Bíróság hasonlóképpen kiemelte azon rendelkezés jelentőségét, amely szerint a közösségi költségvetés csak a közösségi szabályozással összhangban teljesített kifizetéseket fedezi, így szabálytalanság esetében a Bizottság csökkentheti, felfüggesztheti vagy visszavonhatja a közösségi pénzügyi támogatást. A Bíróság szerint még a konkrét pénzügyi kihatással nem járó, tisztán „technikai" jellegű szabálytalanságok is komolyan érinthetik az Unió pénzügyi érdekeit és a közösségi jog tiszteletben tartását, így a Bizottság pénzügyi korrekcióinak alkalmazását vonhatják maguk után (a Bíróság C-199/03. sz., Írország kontra Bizottság ügyben 2005. szeptember 15-én hozott ítéletének [EBHT 2005., I-8027. o.] 26., 27., 29. és 31. pontja).

97 Ezen ítélkezési gyakorlatból következik, hogy nem minősíthető csupán formális jelentőségűnek az a tény, hogy a Bizottság ragaszkodott ahhoz, hogy az alperes pontosan betartsa a költségei alakulására és a bejelentett költségek igazolására vonatkozó szerződéses kötelezettségeit. Inkább az alperest terheli annak kötelessége, hogy bizonyítsa, ténylegesen tiszteletben tartotta a számviteli bizonylatokra vonatkozó kötelezettségeit.

98 E következtetést nem kérdőjelezik meg a bizonyítási teherre vonatkozó szabályok. E rendelkezések értelmében mindenképpen a Bizottság köteles felpereskénti igazolni visszatérítési jogának megalapozottságát (a Bundesgerichtshof [Szövetségi Bíróság, Németország] 1991. január 14-i ítélete, II ZR 190/89, BGHZ 113. kötet, 222., 226. o.), így köteles meggyőzően előadni és vita esetén bizonyítani, hogy kifizetései meghaladták az esedékes pénzügyi támogatást.

99 A Bizottság azonban csak a szerződési feltételeknek megfelelően felszámított és szabályszerűen igazolt költségekhez köteles hozzájárulni. A Bizottság csak azt követően köteles bizonyítani, hogy a szerződés hibás teljesítése vagy a pontatlan költséglisták miatt nem köteles a felszámított költségek megtérítésére, miután az alperes benyújtotta a vonatkozó költségek listáját (lásd ebben az értelemben Kokott

főtanácsnoknak a Bíróság C-294/02. sz. Bizottság kontra AMI Semiconductor Belgium és társai ügyében 2005. március 17-én hozott ítéletére vonatkozó indítványa [EBHT 2005., I-2175. o., I-2178. o.] 174. és azt követő pontjait).

100 Az érintett projektek állítólagos sikerét tekintve hozzá kell tenni továbbá, hogy az alperes a tárgyaláson elismerte, hogy az iratok nem tartalmaztak olyan tájékoztató dokumentumot, amely bizonyította volna a DCC-projekt keretében kiválasztott kulturális tartalmak digitalizálásának vagy a Donna-projekt vonatkozásában valamely virtuális fórum kialakításának a sikerességét. Az alperes a tárgyalás során éppen a projektek bukásáról beszélt, ami annak volt betudható, hogy 1997-ben nem volt elég gyors internet-hozzáféréssel rendelkező felhasználó, és ezért a feladatra egyáltalán nem alkalmas modemeket kellett alkalmazni.

101 Míg az alperes fenntartja, hogy a két projekt eredményeit az Európai Unió honlapján népszerűsítési célokra használják fel, a Bizottság válaszában (21–29. pont) rámutatott arra, hogy az említett honlapon rendelkezésre álló információk a projektek végrehajtásának (1997-es) kezdetére utalnak, és nem említik esetleges eredményeiket. Végezetül elmondható, hogy az európai kulturális örökségről szóló egyetértési megállapodás részletei és különösen az alperes által hivatkozott köszönetnyilvánítások szintén nem utalnak a projektek sikerességére.

102 Igaz, hogy az európai kulturális örökségről szóló egyetértési megállapodással összefüggésben az alperes korábbi ügyvezetőjének, B.-nek a neve a „4. sz. munkacsoport – prioritások a digitális kulturális tartalmak területén" keretében megjelenik. A Bizottság azonban jogosan észrevételezte, hogy csupán DCC-projekt valamennyi résztvevőjének szóló általános köszönetnyilvánítás keretében emelik ki B. személyes részvételét a „Multimédia az oktatásért és munkahelyek egy integrált kulturális kezdeményezésért" elnevezésű projektben. A 4. számú munkacsoport zárójelentése szintén nem mutatta objektíven a DCC-projekt eredményét, mivel e jeletést maga B. készítette. A Bizottság 1998. március 16-i levelében az alperes

erőfeszítéseiért való köszönetnyilvánítás megfogalmazása hasonlóképpen csak udvariassági formula, és nem utal arra, hogy a 4. sz. munkacsoport konkrét és valós sikereket ért el.

103 Az előzőekből következik, hogy a Bizottság ellentmondásos viselkedésére alapított jogalapot el kell utasítani.

A bejelentett költségek támogathatóságáról

104 A DCC- és Donna-projektek végrehajtásához felszámítható költségkategóriák, azaz a közvetlen (személyzeti, alvállalkozói, berendezési, utazási és a fogyóeszközökkel kapcsolatos) költségek, valamint a közvetett (általános) költségek tekintetében emlékeztetni kell arra, hogy az egyes szerződések II. mellékletének 1.2. pontja a megtéríthető költségeket mint tényleges, az egyes projektekhez szükséges, bizonyítható és a projektek végrehajtásának időtartama alatt felmerülő költségekként határozza meg.

105 Következésképpen az alperesre hárult annak a bizonyítása (lásd a fenti 99. pontot), hogy a Bizottsághoz bejelentett költségek a projektek végrehajtása során felmerült tényleges és valóban szükséges költségek. Ráadásul e bizonyítás során az alperesnek minden egyes költségkategóriánál igazodnia kellett a konkrét szerződéses követelményekhez.

106 Ebben az összefüggésben az alperes kifogásolja, hogy a Bizottság tisztességtelen magatartás folytat, mivel majdnem hét év elteltével kéri a részletes dokumentumok benyújtását, holott a dokumentumok az alperes régi ügyvezetőjének, B.-nek, 1999-ben történt elhalálozása miatt vagy elvesztek, vagy csak nehezen helyreállíthatók. Az

alperes fenntartja, hogy a felmerült költségek támogathatóságát igazoló valamennyi kért dokumentumot benyújtotta a Bizottságnak a két projekt végrehajtása során, illetve közvetlenül azt követően. Megítélése szerint a benyújtott dokumentumok – részben a keresetlevélben és az ahhoz csatolt mellékletekben megemlítve – kellően bizonyítják a megtéríthető költségek ténylegességét.

107 Ez az érvelés azonban nem mentesíti az alperest az egyes szerződések II. mellékletének 1.2. pontjában előírt kötelezettségek alól. Továbbá elegendő arra emlékeztetni, hogy az alperes a vonatkozó német rendelkezések értelmében tíz évig volt köteles megőrizni a DCC- és Donna-projekt végrehajtásához kapcsolódó valamennyi számviteli bizonylatot (lásd a fenti 71. pontot).

108 Hozzá kell tenni, hogy az alperes által bejelentett költségek megtéríthetőségének megítélésénél az a meghatározó kérdés, hogy a két projekt végrehajtásának befejezésekor, azaz 1997-ben és 1998-ban tudta-e igazolni költségeit. Márpedig csatolták a felek a vonatkozó igazolásokat az Elsőfokú Bírósághoz benyújtott beadványokhoz. Ezek a keresetlevél mellékletében találhatók meg. Az alperes ellenkérelmében (24. pont) anélkül utalt kifejezetten e mellékletekre, hogy felrótta volna a Bizottságnak az alperes által megfelelő időben beadott, a mai napon azonban újból nem kiállítható érdemleges iratok megsemmisítését vagy azok benyújtásának szándékos elmulasztását. Az alperes arra irányuló észrevétele, hogy ezen iratokat csak „részben" csatolták a keresetlevélhez, mindenesetre túlságosan általános ahhoz, hogy mentesítse az alperest a bejelentett költségek igazolására vonatkozó kötelezettsége alól.

109 Tehát a felek között váltott beadványok – ideértve a keresetlevélhez és az ellenkérelemhez csatolt iratokat – alapján meg lehet vizsgálni a különböző költségkategóriák támogathatóságát.

– Személyzeti költségek

110 A DCC-projekt tekintetében az alperes 834 568 DEM-et jelentett be az alábbi személyek vonatkozásában: C. (Micro Computer DOS Systemhaus), D., E., F., G. (FORSA), M. (Leonardo) és W. (Innovative Software).

111 A Donna-projekt vonatkozásában 227 998,39 DEM-et jelentett be F. és E., valamint L. tekintetében.

112 A DCC-projektet illetően bejelentett költségek esetében a Bizottság állítása szerint nem voltak elfogadhatók az egyéni költségtételek, mivel a projektek végrehajtásában állítólagosan részt vevő személyek nem álltak az alperes alkalmazásában. Ugyanez a helyzet a Donna-projekt vonatkozásában is. Az alperes által bemutatott dokumentumok közül mindenesetre egy sem felel meg az egyes szerződések II. mellékletének 1.3.1. pontjában meghatározott alaki követelményeknek.

113 Az alperes ezzel szemben arra hivatkozik, hogy a személyzeti költségek el nem ismerése ellentétes a megkötött szerződések értelmezésével és célkitűzésével. Az érintett személyek nem közvetlen alkalmazására vonatkozó kifogás tekintetében a II. melléklet 1.3.1. pontját úgy kell értelmezni, hogy az csak a projektben részt nem vevő személyek esetében zárja ki a költségek visszatérítését. Ráadásul munkaidő-kimutatási lapot nyújtott be a Bizottsághoz az alperes, amelyben egyértelműen feltüntette az időpontokat, a munkaidőt, a tevékenységi területet és magát a projektet. A Bizottságnak a munkaidő-kimutatási lapok havonta legalább egyszeri kiállítására és a projektvezető által történő aláírásásra irányuló követelménye nem veszi figyelembe a II. melléklet 1.3.1. pontjának tisztán formális jellegét.

114 E tekintetben elegendő azt kiemelni, hogy a felek egyetértenek abban, hogy az alperes nem tartotta be az egyes szerződések II. mellékletének 1.3.1. pontjában rögzített követelményeket. E rendelkezés értelmében a bejelentett személyzet teljes munkaidejét nyilván kell tartani, és azt igazolni kell, valamint a munkaidő nyilvántartását a kijelölt projektvezető vagy a szerződő vállalkozás kellő meghatalmazással rendelkező valamelyik felsővezetője havonta legalább egyszer hitelesíti.

115 Márpedig az alperes által benyújtott munkaidő-kimutatási lapok (az ellenkérelem 9. és 10. mellékleteként csatolva) nincsenek ellátva aláírással, kiállítójuk pedig ismeretlen. Számítógépen kinyomtatott másolatokról van szó, amelyeknek további magyarázat vagy bizonyíték hiányában kétes a ténylegesen nyújtott szolgáltatással való kapcsolata. Ugyanis az alperes egyik képviselője sem vállalta a felelősséget – kellő időben történő aláírással – e munkaidő-kimutatási lapok tartalmának a valódiságáért.

116 Az alperes állításaival ellentétben a II. melléklet 1.3.1. pontjában rögzített követelmény nem mond ellent a szerződések értelmezésének és célkitűzésének. E rendelkezés valójában az alperes által kinevezett képviselők által aláírt, és az alkalmazottai által a vonatkozó projekttel töltött időre vonatkozó megbízható igazolások rendszeres és rövid időközöként (legalább havonta egyszer) történő kiállítását írja elő. Mivel a Bizottság nem vett részt a megjelölt munkákban, nem áll rendelkezésére egyéb eszköz a hivatkozott személyzeti költségek pontosságának ellenőrzéséhez.

117 Következésképpen ahhoz, hogy határozni lehessen az alperes állítólagos személyzeti költségeinek megtérítésére való jogosultságáról, dönteni kell arról, hogy a független közreműködők az adott esetben mely feltételek mellett minősülnek a német jogban a munkáltatójuk személyzetéhez tartozónak.

– Az alvállalkozói költségek

118 A DCC-projekt tekintetében az alperes 618 631 DEM-et számolt fel az alábbi tételekre bontva: McDOS, Christian Liepe Photodesign és a Ploenzke IIC-nek betudott költségei.

119 A Donna-projekt vonatkozásában 257 659 DEM-et számolt fel az alábbi tételekre osztva: Fink & Partner társaság, D. D., B. D. és Casper Casting and Styling Agency társaság.

120 A DCC-projekt tekintetében a Bizottság fenntartja, hogy az alvállalkozói szerződés megkötéséhez nem adta meg a szerződés 5. cikke (1) bekezdésében előírt előzetes engedélyt. Az alperes semmiképpen sem tartotta be az alvállalkozói szerződésekben a Bizottság felé fennálló a munkaidő-kimutatási lapok kiállítására irányuló kötelezettségét.

121 A Donna-projekt vonatkozásában a Bizottság emlékeztet arra, hogy 46 300,18 DEM erejéig csak a D.D.-vel és B.D.-vel kapcsolatos költségeket fogadta el megtéríthető költségekként. Előzetes írásbeli engedély hiányában azonban elutasította az egyéb alvállalkozói költségek visszatérítését.

122 Az alperes szerint a felek egyetértenek abban, hogy a vállalkozások, amelyek nevében felszámították a költségeket, valóban a közreműködtek a DCC-projektben oly módon, hogy nem volt szükséges a Bizottság előzetes engedélye, mivel a DCC-szerződés 5. cikke csak egyszerű adminisztratív előírás. Emellett a Bizottság a lista

kézhezvételekor már elfogadta az alvállalkozókat. Az alperes nem volt köteles részletes felsorolást adni. A Ploenzke költségei tekintetében az IIC-nek való betudás a Ploenzkével való belső megállapodás eredménye.

123 A Donna-projekt tekintetében az alperes úgy véli, hogy valamennyi alvállalkozói költség megtéríthetőnek minősül. Az egyetértési megállapodásnak a Fink & Partner társaság általi aláírása lehetővé teszi a Donna-szerződés 5. cikke (1) bekezdésének tiszteletben tartását. A Casper Casting and Styling Agency társaság költségei vonatkozásában nem volt szükség a Bizottság írásbeli engedélyére.

124 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a két szerződés 5. cikke (1) bekezdésének értelmében az alperes a Bizottság előzetes írásbeli engedélyével köthetett alvállalkozói szerződéseket, miközben az alperes valamennyi alvállakozóra ugyanazon kötelezettségeket rótta ki, mint amelyek rá hárultak a Bizottsággal kötött szerződés alapján.

125 El kell utasítani az alperes által képviselt feltevést, amely szerint e rendelkezés pusztán adminisztratív előírás, amelynek megsértése nem befolyásolja a vonatkozó költségek támogathatóságát.

126 Az alvállalkozók igénybevételével kapcsolatos előzetes bizottsági engedélyezésre vonatkozó szerződéses kötelezettség jogos és szükséges, mivel a megegyezés szerinti kötelezettségek teljesítése elméletileg csak egyetlen, a Bizottság által szerződő félnek egyértelműen és konkrétan kiválasztott vállalkozásra hárul. Következésképpen a Bizottság az esetlegesen igénybe vett alvállalkozó vonatkozásában ellenőrzési és adott esetben kizárási jogkörrel rendelkezik. Ha az alperes megszegi az előzetes írásbeli engedélyre vonatkozó kötelezettséget, ez elégendő ahhoz, hogy a Bizottság elutasítsa a vonatkozó költségek visszatérítését.

127 Emellett mindenesetre nem vitatott, hogy az alperes az alvállalkozói tekintetében nem állított ki a szerződések II: mellékletének 1.3.1. pontjában meghatározott alakú munkaidő-kimutatási lapokat. Holott a szerződések 5. cikkének (1) bekezdése előírta, hogy valamennyi alvállalkozójára ugynazon kötelezettségek hárulnak, mint amelyeknek önmaga alá volt vetve. Következésképpen az alperes által a projekt végrehajtásához igénybe vett valamennyi alvállalkozó köteles volt igazodni az említett II. melléklet 1.3.1. pontjához, azaz bejelenteni az érintett személyzet teljes munkaidejét, és legalább havonta egyszer megfelelően meghatalmazott felsővezetővel hitelesíttetni a munkaidő-kimutatási lapokat.

128 A szerződéses követelmény, amely szerint valamennyi alvállalkozóra ugyanazon kötelezettségek hárultak, mint az alperesre, jogos és szükséges volt annak érdekében, hogy teljes körűen ellenőrizni lehessen az állítólagosan felmerült költségeket, és ki lehessen zárni, hogy az alperes az alvállalkozók egyszerű közreműködése révén megtéríttessen egyébként nem megtéríthető költségeket.

129 Az alperes ellenkérelmének mellékletében benyújtott egyik munkaidő-kimutatási lap sem felel meg e követelménynek. A fenti 115. és 116. pontban említett indokok miatt nem jogosult az érintett alvállalkozói költségek megtérítésére.

130 A Ploenzkének – a két társaság közti valamely állítólagos belső megállapodás értelmében – az alperes részére odaítélt költségei tekintetében hozzá kell tenni, hogy a Ploenzke az alperessel ellentétben felszólítás nélkül visszafizette a Bizottság által követelt előleg teljes összegét (lásd a fenti 23. pontot). Következésképpen az alperes a Ploenzke csak azon költségeinek megtérítését kérhetné Bizottságtól, amelyekről a Ploenzke az előleg visszatérítése által lemondott.

131 Mivel az alperes nem igazolta megfelelően az állítólagos alvállalkozói költségeket, a Bizottság által a Donna-projekt vonatkozásában B. D. és D. D.-vel kapcsolatban elismertek kivételével nem kérheti ezek megtérítését.

– Utazási költségek

132 A DCC-projekt keretében az alperes 32 682 DEM-et jelentett be az alábbi személyek tekintetében: D., E., F., L.,M. (Leonardo) és C. (McDOS).

133 A Donna-projekt vonatkozásában a 22 659 DEM-et kért az alábbi személyekkel kapcsolatban: D. D., E., F., L. és M.

134 A Bizottság megítélése szerint az alperes nem jogosult ezen utazási költségek megtérítésére. A szerződések II. melléklete 1.3.4. és 1.2. pontjának együttes értelmezésével ellentétben az alperes nem bizonyította az e kiadások és a két projekt közötti konkrét kapcsolatot.

135 A DCC-projekt tekintetében a Bizottság állítja, hogy L.-től eltekintve az alvállalkozóként közreműködött egyik említett társaság és személy sem rendelkezett előzetes engedéllyel. L. költségei nem téríthetők meg, mivel az alperes e személy személyzeti költségei tekintetében nem vállalt kötelezettséget.

136 A Donna-projekt vonatkozásában a Bizottság megerősíti, hogy M. költségei tekintetében az alperes nem követelt személyzeti költségeket. F.-re és E.-re alvállalkozóként nem vonatkozik a Bizottság előzetes engedélye. L. vonatkozásában az alperes nem nyújtott be munkaidő-kimutatási lapot. A D. D.-vel kapcsolatos költségek nem fogadhatók el, mivel a benyújtott dokumentumok nem elégendőek ezen utazások szükségességének a megállapításához.

137 Az alvállalkozással összefüggésben felhozott érveket megismételve az alperes kiemeli, hogy a személyzeti költségek be nem jelentése az érintett személy vonatkozásában nem zárja ki az utazási költségek igénylését, amennyiben e költségek valóban felmerültek. F. és E. tekintetében nem volt szükség engedélyre. L. költségeit tekintve tevékenységének jelentőségét bizonyítják a Bizottsághoz benyújtott munkaidő-kimutatási lapok. D. D. költségei esetében az alperes az ezen utazási költségek visszatérítésére vonatkozó további megállapodásokra utal.

138 E tekintetben meg kell állapítani, hogy az utazási költségek támogathatóságukat tekintve tipikusan járulékos költségeknek minősülnek, azon személyek utazása minősül az érintett projektek tekintetében szükségesnek, akik ténylegesen nyújtott szolgáltatását a projekt keretében szükségesnek minősítették. Vagyis az utazási költségek megtérítése csak akkor megalapozott, ha az a személy, akinél a költségek felmerültek, hasznosan, azaz a Bizottság által elismert módon vett részt az érintett projekt végrehajtásában.

139 Márpedig a fentiek értelmében a Bizottság a Donna-projekt vonatkozásában a B. D.-vel és D. D.-vel kapcsolatos költségek kivételével visszautasíthatta az alperes által bejelentett valamennyi személyzeti és alvállalkozói költség megtérítését. Az érintett személyek által állítólagosan nyújtott szolgáltatások tehát nem bírtak pénzben kifejezhető értékkel a Bizottság számára, így e szolgáltatások nyújtásához

való esetleges utazásaik nem minősülnek szükségesnek a DCC- és a Donna-projektek szempontjából. A Bizottság tehát jogosan hivatkozik az egyes szerződések II. mellékletének 1.2. pontjára, amelynek értelmében csak a projektek alatt felmerülő, azokhoz szükséges, tényleges és bizonyítható költségek téríthetők meg.

140 Hozzá kell tenni, hogy az alperesnek a két szerződés II. mellékletének 5. pontja értelmében pontos könyvelést és a bejelentett költségek alátámasztásához és igazolásához megfelelő dokumentációt kellett vezetnie. Márpedig a keresetlevélhez A 7–A 23-as számmal és az ellenkérelemhez B 9–B 14-es számmal mellékletként csatolt egyik másolat sem minősül hiteles és megfelelő bizonyítéknak annak megalapozásához, hogy az egyes egyéni utazások célját és szükségességét figyelembe véve a bejelentett utazási költségek ténylegesen a DCC- és Donna-projektek miatt merültek fel. Az alperes tehát a két szerződés II. melléklete 1.2. és 5. pontjában meghatározott követelményekkel ellentétben nem tudta bizonyítani az érintett személyek vonatkozásában állítólagosan felmerült utazási költségek és a projekt keretében betöltött szerepük közti szükséges összefüggést.

141 Különösen ami B. D.-t és D. D.-t illeti, emlékeztetni kell arra, hogy a Bizottság visszatéríthetőnek minősítette az e személyek Donna-projekt keretében felmerült alvállalkozói költségeit. Ebből azonban nem következik automatikusan a bejelentett utazási költségek elismerése.

142 Az iratok valójában nem tartalmaznak B. D. nevére kiállított utazási számlát. A keresetlevél A 23. mellékleteként csatolt, D. D.-re vonatkozó és általa az alperesnek megküldött számlák megnevezései oly mértékben általánosak és átfogóak, hogy az egyes szerződések II. melléklete 1.2. és 5. pontja értelmében nem minősülnek megfelelő bizonyítéknak. Nem teszik lehetővé többek között D. D. Donna-projekttel kapcsolatos, a projekt keretében végzett személyes tevékenysége vonatkozásában történt utazásai jelentőségének az ellenőrzését.

143 Következésképpen az alperes nem jogosult az állítólagos utazási költségei megtérítésére.

– Berendezési költségek

144 A DCC-projekt vonatkozásában az alperes 384 018 DEM-et jelentett be a Digivision társaságnál felmerült, valamint a Ploenzke által az IIC-nek betudott költségek tekintetében. A Donna-projekt keretében a Fink & Partner társaság által kiállított egyetlen számlát alapul véve 106 871 DEM erejéig jelentett be költségeket.

145 A Bizottság elutasítja a DCC-projekt vonatkozásában bejelentett költségek megtérítését, azzal érvelve, hogy a Digivision társaság tekintetében bejelentett költségek nem támogathatók. A szerződések II. melléklete 5. pontjának követelményeivel ellentétben az alperes és a Digivision társaság közötti levélváltás nem teszi lehetővé e költségek szükségességének a megállapítását, sem pedig azt, hogy a berendezések bérleti költségei nem haladták meg az esetleges vételi költségeket. A Ploenzke által az alperesnek betudott költségek a két társaság közti megállapodás hiányában nem téríthetők meg.

146 A Donna-projektet illetően a Bizottság a megtérítés elutasítását arra alapozza, hogy az alperes nem nyújtotta be a Fink & Partner társasággal kötött bérleti szerződést. Emellett az előterjesztett dokumentumok nem tartalmazzák a bérelt berendezések pontos meghatározását, és nem felelnek meg a szerződésben előírt igazolási követelményeknek.

147 Az alperes szerint a bejelentett költségek bizonyítása érdekében a Bizottság részére benyújtott dokumentumok olyan jellegűek, hogy általában véve kellőképpen bizonyítják az említett költségek felmerülését, hiszen a szerződések nem követelik

meg a felmerült költségek részletes igazolását. A két projekt mindenesetre nem lett volna végrehajtható, ha nem béreltek volna berendezéseket, így nem megalapozott a Bizottság azon véleménye, amely szerint túlszámlázás történt, ráadásul a Bizottság nem adott elő konkrét érveket arra, hogy miért véli úgy, hogy a berendezések bérleti költségei meghaladják azok vételi köktségeit. A Bizottság továbbá maga is gyakran vett részt kulturális kezdeményezésekben, így tudnia kellene, hogy ésszerűek a felszámolt költségek. A bérleti szerződés tárgyát képező műszaki berendezés pontos jellege nem bír tehát jelentőséggel. Végül a Fink & Partner alvállalkozói társaság számlája kellő bizonyítékul szolgál.

148 E tekintetben emlékeztetni kell az egyes szerződések II. mellékletének 1.2., 1.2.3. és 5. pontjában foglalt rendelkezésre. E rendelkezések értelmében egyrészt a bérelt berendezéssel kapcsolatos támogatható költségek nem haladhatják meg a megvásárlásukhoz szükséges költségeket. Másrészt az alperes pontos könyvelést, illetve a feljegyzett költségek alátámasztása és igazolása érdekében megfelelő dokumentációt vezet. Végül csak a tényleges, az egyes projektekhez szükséges, bizonyítható és a projektek végrehajtásának időtartama alatt felmerülő költségek minősülnek megtéríthetőnek.

149 A lehető legrészletezettebb igazolások benyújtására irányuló követelmény azt a célt szolgálja, hogy a Bizottság ellenőrizni tudja a két projekt keretében kifizetett összegek felhasználását, illetve az állítólagosan felmerült berendezési költségek valóságát és szükségességét. Az alperes tehát olyan dokumentumokat volt köteles benyújtani, amelyek pontosan leírták a bérelt berendezés típusát és árát.

150 Márpedig az alperes nyilvánvalóan nem teljesítette e kötelezettséget, hiszen állította, hogy a Bizottságnak benyújtott dokumentumok jellege „általában véve" alkalmas volt a berendezési költségek felmerülésének bizonyítására, és „nem megalapozott" a Bizottságnak a benyújtott számlák túlzott összegére vonatkozó véleménye, mivel nem adott elő konkrét érveket arra, hogy miért véli úgy, hogy a berendezések bérleti

költségei meghaladják azok vételi költségeit. Az alperes még kevésbé szorítkozhatott annak feltételezésére, hogy a Bizottság kellő tapasztalattal rendelkezik a kulturális projektek területén, így tudnia kellene, hogy ésszerűek a felszámolt költségek, és a bérelt műszaki berendezés pontos jellege nem bír jelentőséggel.

151 Az akta nem tartalmaz olyan iratokat, amelyek segítségével ellenőrzni lehetne a Ploenzke IIC-nek betudott költségei valóságát és szükségességét. Továbbá, mivel a Ploenzke visszafizette a Bizottság által követelt előleg teljes összegét, az alperes nem követelheti a Bizottságtól a Ploenzkénél állítólagosan felmerült és a belső megállapodás értelmében az alperest terhelő költségeket (lásd a fenti 130. pontot).

152 A Digivision társaság tekintetében említett berendezési költségek vonatkozó számláin szereplő megjegyzések oly mértékben általánosak, hogy nem teszik lehetővé annak bizonyos megállapítását, hogy a feljegyzett berendezési költségek szükségesek voltak a projekthez.

153 Különösen a keresetlevélhez A 16. mellékletként csatolt számla nem valós és végleges. Egy *pro forma* számláról van szó, amely csupán a vétel részleteiről tájékoztatja az ügyfelet, illetve a házhozszállítás egyes előzetes formalitásainak elvégzését teszi lehetővé. A *pro forma* számla nincs továbbá aláírva. Kizárólag a bérelt berendezés általános leírását tartalmazza, a konkrét felszerelések felsorolása és pontosítása nélkül, holott funkcióikat, minőségüket és áraikat tekintve e termékek széles skálán mozognak a piacon. Ennélfogva lehetetlen tehát a Digivision társaság tekintetében megítélni az alperes által feljegyzett állítólagos költségek szükségességét.

154 A pontosítás hiányát nem orvosolja a Digivision társaságnak az ellenkérelemhez B 11. mellékletként csatolt számlája sem. Bár a számla tartalmaz egy listát az

állítólagosan leszállított berendezésekről és szoftverekről, nincs aláírva, és a *pro forma* számlával ellentétben nem a Digivision társaság fejléccel ellátott papírjával készült. További magyarázat vagy bizonyíték híján e dokumentum nem rendelkezik bizonyító erővel az érintett költségek valódisága és szükségessége tekintetében.

155 A Fink & Partner társaság által hivatkozott berendezési költségek egy HIS audiostúdió bérletére vonatkoznak, a berendezést, a hálózatot és a szoftvereket (képarchíválás, képsorozatkezelő és ISDN-hozzáférés) is ideértve.

156 Amint az az aktából kitűnik, az e költségekre vonatkozó első írásos bizonyíték a vizsgálati jelentéstervezetben található (a keresetlevél A 6. melléklete), amely a 3.2. pontban a bérelt berendezések szükségességének bizonyításához elégtelennek minősülő számlákra utal – mivel nincsenek ott felsorolva az állítólagosan bérelt berendezések műszaki alkotórészei –, és amely pontban az alperessel szemben azt kifogásolják, hogy nem mutatta be a vonatkozó bérleti szerződést. Az e jelentéstervezetre adott észrevételei során (a keresetlevél A 9. melléklete) az alperes a 3.1. pontban anélkül szorítkozik a kérdéses számlák el nem fogadásának vitatására, hogy benyújtaná azok másolatát, csakúgy, mint ahogy a bérleti szerződést sem nyújtotta be. A végleges vizsgálati jelentés (a keresetlevél A 12. melléklete) 3.2. pontjában fenntartja, hogy nem téríthetők meg a Fink & Partner társasággal kapcsolatos berendezési költségek.

157 Az alperes csupán az ellenkérelem B 14. mellékletében nyújtja be az érintett berendezések bérletével kapcsolatos dokumentumokat. Márpedig három alá nem írt „számláról" van szó, amelyek e társaságnak a keresetlevél A 20–A 22. mellékleteként csatolt eredeti számláival ellentétben nem a Fink & Partner társaság fejléccel ellátott papírján kerültek kiállításra. További magyarázat vagy bizonyíték híján e dokumentumok nem rendelkeznek bizonyító erővel az érintett költségek valódisága és szükségessége tekintetében.

158 Az előzőekből következik, hogy az alperes nem jogosult állítólagos berendezési költségeinek megtérítésére.

– A fogyóeszközök

159 A DCC- és Donna-projektek keretében az alperes 35 017 DEM, illetve 9 312,53 DEM összeget jelentett be fogyóeszközök címén.

160 A Bizottság szerint az alperes nem magyarázta meg, és nem is dokumentálta a DCC-projekt esetében bejelentett költségeket. Következésképpen nem lehetett azokat elfogadni. A Donna-projektet illetően a Bizottság úgy érvel, hogy a benyújtott dokumentumok – azaz a Fink & Partner társaság három számlája – nem elegendő az állítólagosan felmerült költségek szükségességének megítéléséhez. Ráadásul a feljegyzett költségek a Fink & Partner társasággal kötött alvállalkozói szerződés keretében merültek fel. Márpedig a Bizottság nem engedélyezte e szerződés megkötését.

161 Az alperes szerint a Bizottságnak a DCC-projektre vonatkozó érvelése túlságosan általános ahhoz, hogy az alperes észrevételeket tegyen e kérdésben. A Bizottságnak tudnia kellene, hogy e projekt végrehajtása fogyóeszközköltségeket von maga után, amelyek szükséges voltához nem fér kétség. A Donna-projektet illetően elegendőek a benyújtott bizonyítékok.

162 E tekintetben meg kell állapítani, hogy a DCC-projektre vonatkozóan bejelentett fogyóeszközköltségek nyilvánvalóan nem támogathatók. Az alperes tisztán kitérő érvelésével lényegében elismeri e költségek igazolatlanságát. A Bizottság tehát a DCC-szerződés II. mellékletének 1.2. pontja értelmében nem tudta ellenőrizni szükségességüket.

163 A Donna-projekt esetében állítólagosan felhasznált termékeket illetően az alperes három, 1997. június 1-jén, november 17-én, illetve december 1-jén kelt számlára hivatkozik a Fink & Partner társasággal kapcsolatban felmerült költségeinek igazolására (a keresetlevél A 20–A 22. melléklete). Ezekből kiderül, hogy e társaság az alábbiakban meghatározott szolgáltatást nyújtotta az alperesnek: „háromdimenziós tárgyakkal kapcsolatos grafikai szolgáltatás [...] a felhasznált anyagokat is beleértve". A Bizottság jogosan mutatott rá, hogy az alperes sem e szolgáltatást, sem a felhasznált anyagokat nem részletezte, így nem lehet e számlák pontos tárgyát megállapítani. Az alperes emellett nem tüntette fel külön a fogyóeszközök és a grafikai szolgáltatások pénzbeli értékét.

164 Következésképpen az érintett három számla nem kellően részletes ahhoz, hogy a Donna-szerződés II. melléklete 1.2. pontjának megfelelően a fogyóeszközök címén bejelentett költségek szükségességének és a Donna-projekttel való közvetlen kapcsolatuk kellő bizonyítékául szolgáljon.

165 Hozzá kell tenni, hogy az alperes nem jogosult a Fink & Partner társaság címén feljegyzett személyzeti, alvállalkozói vagy berendezési költségek megtérítésére (lásd különösen a fenti 155–157. pontot). Ezen okból is kizárt, hogy megtéríttethesse fogyóeszközköltségeit. E költségek ugyanis tisztán járulékosak, azaz csak valamely fő szolgáltatás révén merülnek fel, és szükségességük, azaz támogathatóságuk ez utóbbi szolgáltatáséitól függ. Márpedig a jelen esetben a Bizottság jogosult volt a Fink & Partner társasággal kapcsolatos fő szolgáltatások el nem ismerésére.

166 Következésképpen megalapozott az alperesnél állítólagosan felmerült fogyóeszköz-költségek megtérítésének elutasítása.

– Általános költségek

167 A DCC- és Donna-projekt keretében az alperes 56 027 DEM, illetve 22 385 DEM összeget jelentett be.

168 A Bizottság szerint az alperes nem részletezte, és nem is igazolta e költségeket, ami lehetetlenné tette, hogy az egyes szerződések II. melléklete 1.3.1. pontjának megfelelően ellenőrizzék azok felmerülését és szükségességét. Mindenesetre e melléklet 1.4. pontja értelmében az alperes csak a megtérítésre elfogadott egyéb költségek 20%-a erejéig kérheti az általános költségek megtérítését, mivel azok valójában közvetett költségek.

169 Az alperes elégendőnek tartja bizonyítékait, mivel az általános költségek jellegüknél fogva folyamatosan jelentkeznek, így azokat csak korlátozott mértékben lehet bizonyítani. Az e költségek és a projekt között fennálló összefüggés igazolása tehát a kivitelezhetetlenség határait súrolja.

170 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy maguknak az általános költségeknek, avagy közvetett költségeknek („*overheads*", a DCC- és Donna-szerződések megfogalmazásai értelmében) is kifejezetten meg kell felelniük az egyes szerződések II. melléklete 1.2. pontjában foglalt követelményeknek. Következésképpen csak az általános költségek fedezésére szolgáló, az egyes projektek végrehajtásához szükséges, tényleges költségek minősíthetők megtéríthetőnek. Valamely vállalkozás általános költségei ugyanis a szokásos működési költségeket tükrözik, amelyeket a

vállalkozásnak a szokásos tevékenysége okán és e projekt megvalósításától függetlenül egyébként is viselnie kellett volna (lásd ebben az értelemben az Elsőfokú Bíróság T-340/00. sz., Comunità montana della Valnerina kontra Bizottság ügyben 2003. március 13-án hozott ítéletét [EBHT 2003., II-811. o.], 106. pontját), ily módon csak a szóban forgó projekt megvalósításához ténylegesen kapcsolódó általános költségek tartoznak a projekt közösségi finanszírozása alá (lásd ebben az értelemben a fenti 94. pontban hivatkozott Comunità montana della Valnerina kontra Bizottság ügyben 2006. január 19-én hozott ítélet 87. pontját).

171 A fentiek értelmében a Bizottság a jelen ügyben visszautasíthatta a DCC-projekt esetében felmerült, az alperes által bejelentett valamennyi közvetlen költség megtérítését. Következésképpen kizárt, hogy az alperes átalányként követelje a projekt e közvetett költségeinek egy részét (igazgatási, infrastrukturális költségek stb.), mivel e költségek a közvetlen költségek járulékos költségeivel egyező természetűek. Ráadásul az alperes által e címen követelt 56 027 DEM-et kitevő összeg igazolásának az ellenőrzését semmilyen objektív tényező nem segíti.

172 A Donna-projektet illetően az alperes nem terjesztett elő olyan bizonyítékot, amely lehetővé tette volna az általános költségek címén követelt 22 385 DEM igazolásának ellenőrzését. Emlékeztetni kell továbbá, hogy míg D. D. és B. D vonatkozásában a Bizottság 46 300,18 DEM erejéig elismerte az alvállalkozói költségek visszatérítését, nem volt köteles egyéb költségek támogathatóságát elfogadni (lásd a fenti 121. és 131. pontot). A 22 385 DEM-et kitevő állítólagos általános költségek nem állnak továbbá ésszerű arányban a 46 300,18 DEM erejéig elismert közvetlen költségekkel.

173 Ki kell emelni, hogy a két szerződés II. melléklete 1.4. pontjában különbséget tesznek a szerződő felek között aszerint, hogy „teljes közvetett költségeket" vagy „járulékos költségeket" számolnak-e el. Amint az a két szerződés II. melléklete 1.2. pontjának második bekezdéséből kitűnik, az alperes a szerződő felek első kategóriájába tartozik (a „teljes közvetett költségeket" használókéba), a másik kategória csak az egyetemeket és a kutatóközpontokat érinti. Az említett 1.4. pont értelmében az alperes elfogadta, hogy ezen általános költségeket a Bizottság által ésszerűnek

minősített normatív egyezmények és elvek szerint számítják, ideértve, hogy nem számítanak általános költségnek sem a közvetlen költségekként könnyen elszámolható költségtételek, sem az egyéb felektől behajtott költségek. Márpedig, mivel az alperes a Donna-projekt keretében felszámított általános költségei tekintetében nem szolgáltatott pontosabb információt, a Bizottság nem tudta ellenőrizni, hogy ezek a költségek eleget tesznek-e az 1.4. pont követelményeinek.

174 Következésképpen az alperes nem jogosult az állítólagos általános költségeinek a megtérítésére.

– Végkövetkeztetések

175 A fentiekből következik, hogy az alperes által a DCC- et Donna-projekt keretében bejelentett költségek támogathatóságának alátámasztására felhozott jogalapokat egészében el kell utasítani.

A Bizottság főköveteléséről és a késedelmi kamatról

A főkövetelésről

176 Emlékeztetni kell arra, hogy a Bizottság visszatérítendő előlegek címén benyújtott fizetési követelése 181 263,61 euróra irányul. A Bizottság szerint ez az összeg a 179 337 ECU-nek 354 520,82 DEM-re, majd ez utóbbinak euróra való átváltásából

ered. Az alperes vitatja a 181 263,61 eurót kitevő összeget, miközben úgy érvel, hogy 1998-ban csak 179 337 ECU-t kitevő összeg átutalására szólították fel.

177 E tekintetben igaz, hogy az alperesnek kifizetett előlegek összege 400 821 DEM-et tett ki, amelyből a Bizottság 354 520,82 DEM visszatérítését követeli. Szintén nem vitatott, hogy a jelen keresetben követelt 181 263,61 euró az alkalmazandó átváltási árfolyamot – amelynek értelmében egy euró 1,95583 DEM-nek felel meg – figyelembe véve pontosan megfelel e 354 520,82 DEM-nek.

178 Az egyes szerződések II. mellékletének 4. pontja ugyanakkor előírja, hogy a Bizottság által kifizetett összegek ECU-ben vannak meghatározva, és a Bizottság szerződő felei által teljesítendő visszatérítések szintén ECU-ben történnek. Emellett a Bizottság által az alperesnek 1998-ban megküldött terhelési és beszedési értesítés (lásd a fenti 24. pontot) kifejezetten 179 337 ECU-re vonatkozik az adott időszakban a német márka és az ECU között hatályban lévő átváltási árfolyamnak megfelelően.

179 Az euró bevezetésével kapcsolatos egyes rendelkezésekről szóló, 1997. június 17-i 1103/97/EK tanácsi rendelet (HL L 162., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 10. fejezet, 1. kötet, 81. o.) 2. cikkének (1) bekezdése értelmében az ECU-re való hivatkozásokat 1 euró = 1 ECU arányban felváltja az euróra való hivatkozás (lásd ebben az értelemben a Bíróság C-315/03. sz., Bizottság kontra Huhtamaki Dourdan ügyben 2005. május 12-én hozott ítéletének [az EBHT-ban nem tették közzé] 5. pontját).

180 Következésképpen a Bizottság visszatérítésre irányuló követelése csak 179 337 euró erejéig megalapozott. Az azt meghaladó részében el kell utasítani.

A késedelmi kamatról

181 A Bizottság szerint az alperes adósként a felszólítás időpontjától számítva köteles késedelmi kamatot fizetni, mivel a Bizottság felszólította, hogy 1998. október 31-e előtt fizesse vissza az előlegként kapott összegeket. A BGB 284. cikke (1) bekezdése első mondatának régi szövege értelmében az alperest 1998. november 1-jével szólították fel. A főkövetelés összege tehát a BGB 288. cikke (1) bekezdésének régi szövege értelmében évi 4%-os késedelmi kamattal növekszik.

182 Az alperes továbbra is vitatja a főkövetelés jogosságát.

183 E tekintetben meg kell állapítani, hogy a DCC-és Donna-szerződés nem rendelkezik arról, hogy milyen időponttól és milyen időszakra kell késedelmi kamatot fizetni. Következésképpen a német jognak az adós felszólítására vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni.

184 Az EGBGB, 2002. január 1-jét megelőzően keletkezett kötelezettségekről szóló 229. cikkének (5) bekezdése szerint kifejezett eltérő rendelkezés hiányában a BGB ekkori időpontig hatályos régi szövegét kell alkalmazni. Az adós késedelméből eredő kamatokat illetően az EGBGB 229. cikkének (1) bekezdése előírja, hogy a BGB 288. cikkének 2000. május 1-jei, korábbi szövege alkalmazandó az ezen időpontot megelőzően esedékessé vált követelések tekintetében.

185 A DCC- és Donna-szerződéseket a jelen ügyben 1996-ban kötötték meg. Következésképpen a BGB korábbi változatát kell alkalmazni. Az adós késedelméről

szóló rendelkezés, azaz a BGB 284. cikke (1) bekezdése első mondatának régi szövege előírja, hogy amennyiben az adós a határidő lejártát követően neki címzett felszólítás után sem teljesíti a szolgáltatását, e felszólítást követően késedelembe esik. Márpedig az egyes szerződések II. mellékletének 4.3. pontja szerint a felszólítást követően „haladéktalanul" kötelesek visszatéríteni az előlegeket a Bizottság részére. A szóban forgó összegeknek 1998. október 31-e előtt történő kifizetésére irányuló, az alperes részére megküldött bizottsági felszólítás értelmében az alperes 1998. november 1-jén késelembe esett.

186 A BGB 288. cikkének régi szövege a felszólítástól számolt évi 4%-ban határozza meg a késedelmi kamatot. A főkövetelés 179 337 eurót kitevő összege 1998. november 1-jét követően e követelés végső kiegyenlítéséig tehát 4%-os késedelmi kamattal növekszik.

Az alperest a végrehajtástól védő kérelemről

187 Az alperes másodlagosan kérte, hogy biztosítsanak számára védelmet a meghozandó ítélet végrehajtása ellen, és bankgarancia formájában nyújtott biztosíték letétbe helyezése ellenében tegyék lehetővé az esetleges végrehajtás elkerülését.

188 E tekintetben meg kell állapítani, hogy az egyes szerződések 12. cikkének (2) bekezdésében foglalt választottbírósági kikötés értelmében az Elsőfokú Bíróság a felek közötti jogvitát az egyes szerződések 12. cikkének (1) bekezdése szerint a német jog alá tartozó szóban forgó szerződések „érvényessége, alkalmazása és értelmezése" tekintetében döntheti csak el.

189 Következésképpen a jelen jogvita keretében az Elsőfokú Bíróság nem dönthet az ítéletének végrehajtására vonatkozó, a német jogban hatályos részletes szabályok tekintetében.

190 Hozzá kell tenni, hogy az EK 244. cikk értelmében a Bíróság ítéletei az EK 256. cikkben megállapított feltételek szerint végrehajthatók, és ez utóbbi rendelkezés negyedik bekezdése szerint a végrehajtást csak közösségi bíróság határozata alapján lehet felfüggeszteni. Az Elsőfokú Bíróság eljárási szabályzata 110. cikkének első bekezdése szerint az Elsőfokú Bíróság határozatai végrehajtásának felfüggesztése iránt az EK 244. és EK 256. cikk alapján előterjesztett kérelmekre ugyenezen szabályzat 104–110. cikke alkalmazandó.

191 Márpedig az eljárási szabályzat 104. cikkének 1. és 3. §-ából kitűnik, hogy az ilyen kérelmet a szóban forgó határozat elfogadását követően külön beadványban kell benyújtani. Mivel a jelen ügyben nem teljesítették e feltételeket, el kell utasítani az alperes jelen ítélet végrehajtásától való védédelmére irányuló kérelmet.

A költségekről

192 Az eljárási szabályzat 87. cikkének 2. §-a alapján az Elsőfokú Bíróság a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. Mivel az alperes pervesztes lett, ezért a Bizottság kérelmének megfelelően kötelezni kell költségek viselésére.

A fenti indokok alapján

AZ ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁG (második tanács)

a következőképpen határozott:

1) **Kötelezi az IIC Informations-Industrie Consulting GmbH-t, hogy a főkövetelés kiegyenlítéseként fizessen az Európai Közösségek Bizottságának 179 337 eurót és annak az 1998. november 1-jétől a tartozás teljes kiegyenlítéséig évi 4%-os kamatlábbal számított kamatait.**

2) **Az Elsőfokú Bíróság a keresetet ezt meghaladó részében elutasítja.**

3) **Az IIC Informations-Industrie Consulting GmbH-nak a jelen ítélet végrehajtása elleni védelmére irányuló kérelmét el kell utasítani.**

4) **Az Elsőfokú Bíróság az IIC Informations-Industrie Consulting GmbH-t kötelezi a költségek viselésére.**

Pirrung Forwood Papasavvas

Kihirdetve Luxembourgban, a 2007. május 22-i nyilvános ülésen.

E. Coulon J. Pirrung

hivatalvezető elnök

Tartalomjegyzék

A jogvita jogi és ténybeli háttere ..... II - 1447

Az alkalmazandó közösségi jog ..... II - 1447

A jogvita alapját képező tényállás ..... II - 1448

Az eljárás és a felek kérelmei ..... II - 1458

A jogkérdésről ..... II - 1460

Perelhetőség (passzív perbeli legitimáció) ..... II - 1460

A felek érvei ..... II - 1460

Az Elsőfokú Bíróság álláspontja ..... II - 1461

Az elévülésről ..... II - 1462

Előzetes észrevételek ..... II - 1462

A felek érvei ..... II - 1463

Az Elsőfokú Bíróság álláspontja ..... II - 1465

A jogvesztésről ..... II - 1467

A felek érvei ..... II - 1467

Az Elsőfokú Bíróság álláspontja ..... II - 1468

A DCC- és Donna-projekt keretében megtéríthető költségekről ..... II - 1474

Előzetes észrevételek ..... II - 1474

A Bizottság ellentmondásos eljárásáról ..... II - 1475

– A felek érvei ..... II - 1475

– Az Elsőfokú Bíróság álláspontja ..... II - 1476

A bejelentett költségek támogathatóságáról ..... II - 1480

– Személyzeti költségek ..... II - 1482

– Az alvállalkozói költségek ..... II - 1484

– Utazási költségek ..... II - 1487

– Berendezési költségek ..... II - 1490

– A fogyóeszközök ..... II - 1494

– Általános költségek ..... II - 1496

– Végkövetkeztetések ..... II - 1498

A Bizottság főkövetelésérőI és a késedelmi kamatról ..... II - 1498

A főkövetelésről ..... II - 1498

A késedelmi kamatról ..... II - 1500

Az alperest a végrehajtástól védő kérelemről ..... II - 1501

A költségekről ..... II - 1502